

Štirideset milijonov vojne odškodnine. Grozna bitka ob 250 milj dolgi fronti. Obstreljevanje avstrijske trdnjave.

V ANTWERPENU JE OBOROŽENO VSE PREBIVALSTVO, DA BO BRANILO MESTO PRED NEMCI. AVSTRO-OGRSKA JE POKLICALA POD OROŽJE ČRNOVOJNKE. NEMŠKI POSLANIK V TOKIO SE PRIPRAVLJA NA ODHOD. FRANCOZI SO SE UMAKNILI NAZAJ DO NA NCY-JA. ZOPETNO ZAVZETJE MUELHAUSENA.

Legija tujcev.

ANGLEŽI, FRANCOZI IN ČRNOGORCI OBSTRELJUJEJO BOKO KOTORSKO. RUSIJA NAMERAVA POSLATI PREKO NEMŠKE MEJE DVAJSET ARMADNIH ZBOROV. JAPONSKA BO SKORAJGOTOVO NAPOVEDALA AVSTRIJI VOJNO. NEMŠKO BRODOVJE V BALTIŠKEM MORJU. NEMŠKI BOJNI JETNIKI.

Belgija in Nemčija.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Danes zvečer je bilo izdano sledeče uradno poročilo: — Nemške čete so deloma zasedle trdnjavo Namur. Opoldan se začela streljati teška artilerija in napravila na utrdbah veliko škodo. Nemška kavalarija je dospela v Bruselj, takoj za njo je pa prišel še en nemški armadni zbor. Nemški general je naložil mestu 40 milijonov vojnega davka. Belgijci se še vedno umikajo proti Antwerpenu. Mesto Namur je glavno mesto province istega imena in ima 50.000 prebivalcev.

London, Anglija, 21. avgusta. — "Chronicle" je dobil danes brzojavko, da se v Antwerpenu oborožuje vse prebivalstvo. Belgijski generalni štab je zapretil, da bo vsak tujzemski vojni poročevalec, katerega bodo dobili v Belgiji, ustreljen. V mestu vozijo proviant in municijo. Raz hiše vejejo angleške zastave.

London, Anglija, 21. avgusta. — Dopolnjen poročilo tukajšnjemu "Timesu": — Mesto Bruselj je zasedel sovražnik. Ko so Nemci korakali skozi mestna vrata, ni bil oddan niti en strel. Tukajšnje belgijsko poslanstvo je dobilo brzojavko, da so se Belgijci v najlepšem redu umaknili proti Antwerpenu.

Ghent, Belgija, 21. avgusta. — Včeraj je došel pred Bruselj oddelek nemških huzarjev in se začel takoj pogajati glede predaje mesta. Popoldan se je pripeljalo na glavni trg v avtomobilu sedem častnikov, za njimi so pa prišli ostali vojaki. Dosedaj ni bilo med Nemci in Belgijci v mestu nobenega nesporazuma. Brzojavni in poštni urad sta zaprta.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Nemci prodirajo še vedno preko reke Maase in koncentrirajo svoje vojaštvo v Belgiji.

London, Anglija, 21. avgusta. — Preko Duenkirchen so transportirali v Anglijo 450 nemških jetnikov, med katerimi je bilo tudi 18 častnikov. Gnalo jih je 18 žandarjev s nasajenimi bajoneti. London, Anglija, 21. avgusta. — Brzojavna zveza med Londonom in Bruseljem je pretrgana. Tukaj ne sprejemajo nobenih brzojavk za Bruselj, Luettich, Limburg, Namur in Antwerpen.

London, Anglija, 21. avgusta. — Iz Belgije in Nemčije je došlo sedem velikih jetnikov, ki so pripovedovali, da je bilo potovanje precej oteženo, ker so bili vsi vlaki prenapolnjeni z ranjenimi. Vsakemu vlaku je bil priključen vagon, v katerem so bili zdravniki in bolniške strežnice.

Huda bitka.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Podpolkovnik Rousset je rekel, da se bje ob 250 milj dolgi fronti bitka, pri kateri je udeleženo najmanj 2.500.000 vojakov. Bulletin, ki ga je izdalo francosko vojno ministrstvo, se glasi: — Do danes niso Nemci še ničesar dosegli, in vse pisanje po njihovi strani o velikih zmagah, je neresnično. Glavna stvar je pa

to, da ni prišla v Francijo še nobena sovražniška četa.

London, Anglija, 21. avgusta. — Francozi so pobili v bližini Basela močan oddelek nemške konjenice. Na bojišču so morali pustiti 500 mrtvih, veliko ranjenih in precej orožja.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — V Duenkirchen je došel vlak s tisoč nemškimi jetniki. Belgijci so jih vkrcali na parnik, ki je odplul pozneje v neko francosko pristanišče. Proti mestu vozita baje še dva vlaka z jetniki. V Clermont Ferrand so prepeljali 83 bojnih jetnikov, ki so obdolženi, da so ropali mrtvece in ranjence na bojišču. Vjeli so jih blizu Muelhausena in našli pri njih več ur, prstanov in drugih dragocenosti. Prišli bodo pred vojno sodišče, ki jih bo takoj obsodilo na smrt.

V Havre se nahaja veliko nemških ranjencev, ki so nastanjeni v provizoričnih lazaretih izven mesta.

Francozi in Nemci.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Danes zvečer je bilo izdano sledeče uradno poročilo: — Francozi so si znova osvojili nekaj postojank na meji in vdrla na več krajih v Lotaringijo. Po hudem boju so vrgli Nemce v dolini Seille nazaj. Naše prednje straže so dosepele že do Delne, Dieuze in Moerhingena. Včeraj so nas Nemci nenadoma napadli, v sled česar smo se morali umakniti nazaj skoraj do Nancy-a. To ni nič čudnega, če se pomisli, da so bili naši vojaki skoraj neprenehoma šest dni v ognju.

Francozi so si zopet osvojili Muelhausen. Armadi je poveljeval general Paul Pau.

Nemška kavalarija.

London, Anglija, 21. avgusta. — Neki dopisnik naznanja, da so dosepele prve nemške kavalerske patrulje pred Malines, 13 milj jugovzhodno od Antwerpena. Danes je zapustil Bruselj močan oddelek kavalarije. Odsel je proti severu, skorajgotovo pred Ghent. Zupani nekaterih mest so razorožili narodne garde, da bi ne bila dana sovražniku prilika streljati na mirno prebivalstvo.

Amerikanci v Švici.

London, Anglija, 21. avgusta. — Od danes naprej bosta vozila iz Švice proti francoski obali vsak dan dva vlaka. Na ta način bo v Švici bivajočim Amerikancem omogočeno dostope do pristanišča. Večina Amerikancev je zadostno preskrbljenih z denarjem.

Avstrijski črnovojniki.

London, Anglija, 21. avgusta. — Neka tukajšnja brzojavna agencija je dobila brzojavko, da je poklicala avstrijska vlada vse črnovojnike od 20. do 42. leta pod orožje.

Rusija.

London, Anglija, 21. avgusta. — Iz Petrograda poročajo, da bo vdrla v Prusijo ruska armada, ki sestoji iz dvajsetih armadnih zborov.

rov. Vrhovni poveljnik bo veliki knez Nikolaj.

Obstreljevanje Kotora.

London, Anglija, 21. avgusta. — Tukajšnja brzojavna agencija je dobila iz Cetinja brzojavko, da so začele obstreljevati francoske in angleške bojne ladje Kotor. Črnoгорci streljajo raz goro Lovćen, ki leži na koncu Kotorskega zaliva na mesto. V Bosni je prišlo med Črnoгорci in Avstrijci do hudih spopadov. V zadnjem boju je baje padlo dvesto avstrijskih vojakov; izgube Črnoгорcev niso znane.

Nemški poslanik v Tokio.

Tokio, Japonsko, 21. avgusta. — Nemec na Japonskem se doselej ni pripril na ničesar žalega. Nemški poslanik bo skorajgotovo v najkrajšem času zapustil mesto. Japonski ministrski predsednik je odločno zanimal, da namerava Japonska zasedeti Filipine ali kako drugo ozemlje.

Legija tujcev.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Na velikem trgu pred Invalidskim Domom se je zbralo večeraj 18.000 v Parizu živčih tujcev, ki nameravajo prostovoljno vstopiti v francosko armado. Razdelili so jih po narodnostih, in vsaka skupina je dobila zastavo svoje domovine. Med prostovoljci se nahajajo 4500 Židov, ravnateliko Italjanov, 3000 Belgijcev, 2000 Rusov, 2000 Švicarjev, 1000 Špancev, 600 Rumunov, 335 Luksemburčanov in 125 Amerikancev. Vsi morajo toliko časa čakati, da bo mobilizacija končana. Odbor, ki zbira prostovoljce, se imenuje "odbor za prijatelje Francije".

Vodljivi baloni.

Amsterdam, Nizozemsko, 21. avgusta. — Kmetje v tukajšnji bližini so večkrat videli visoko nad zemljo nemške vodljive zrakoplove. Ponekod se je prigodilo, da so začeli vojaki streljati na balone, ki so se pa še vedno pravočasno umaknili.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Neko uradno poročilo se glasi: — Francoski zrakoplovci so vrgli zadnjo noč iz vodljivega zrakoplova več bomb v tabor nemške kavalarije. Med vojaki je nastalo silno razburjenje. Zrakoplov je odplul, še predno so začeli Nemci streljati nanj.

Nemško brodograd.

London, Anglija, 21. avgusta. — V Baltičkem morju je zadobilo navdvalo nemško brodograd. Vse ruske bojne ladje se nahajajo v pristaniščih.

Stockholm, Švedsko, 21. avg. — Kapitan nekega parnika, ki je ravnokar došel iz Libau, je sporočil o obstreljevanju ruskega pristanišča sledeče: — V nedeljo zvečer so začele nemške bojne ladje z vso silo streljati na pristanišče Libau. Med prebivalci je nastala grozna panika. Vsi preplašeni so začeli bežati semtertja in se slednjim zbrali na trgu pred cerkvijo. V bližini neke hiše se je nahajalo petnajst žensk. Med nje je padla granata in eksplo-

rala. Vse so bile na mestu mrtve. Krogle so napravile veliko škodo na hišah in javnih poslopih. Obstreljevanje je trajalo neprenehoma dve uri.

Italija zahteva pojasnila.

London, Anglija, 21. avgusta. — Neki dopisnik je poslal iz Rima tukajšnji informacijski pisarni sledečo brzojavko: — Italija zahteva od Avstrije pojasnila, glede velike pošiljke orožja v albansko pristanišče Medua. Tozadevni protest je vložil srbski poslanik pri italijanski vladi. Orožje je namenjeno albanskim vojakom, katere namerava Avstrija naštevati proti Srbom.

Senat sprejel uradno glede vojne zavarovanja.

Washington, D. C., 21. avg. — Senat je večino je sprejel danes senatno predlogo, vsled koje bo omogočeno prevzete zavarovanja za parnike in tovarne vojnemu riziku od strani zvezne vlade. Amendment, katerega je dostavil senat, določa, da ne sme biti zavarovalni podstavek vsiki kot je oni, katerega zahtevajo tuje države.

V "pomirjeni" Mehiki preti izbruhniti nova ustaja.

Washington, D. C., 21. avg. — Veliki skrbi povzročajo vladnih krogih vest, ki je došla tukajšnji glavni mestu stanju konstitucionalistov, da bo namreč general Villa započel z novo revolucijo in sicer proti generalu Carranzu. Armada Ville šteje kakih 40 tisoč mož. Razvete se nahaja v Zacatecas generala Angeles s 5000 možmi. Na podlagi tega štejejo čete ustaškega generala več mož kot pa jih ima sedaj na razpolago Caranza sam.

Vsako uro je pričakovati odhoda armade Ville proti jugu.

Konvencija K. S. K. J.

(Izvrni brzojavki "Gl. Narodu").

Milwaukee, Wis., 22. avgusta. — Včeraj popoldan je konvenciji zbor zavrgel staro Jednotno glasilo "Amerikanskega Slovenca" s 73 proti 44 glasovom. Jednota bo imela svoje lastno glasilo tednik. Zborovanje se najbrže že v torkaj zaključijo.

Milwaukee, Wis., 21. avgusta. — Sprejeto s 77 proti 44 glasovi, da se Jednotni Dom prodaja.

Milwaukee, Wis., 21. avgusta. — Danes opoldan se je vršilo glasovanje glede prodaje Doma K. S. K. J. Proti je bilo 44, za pa 77 glasov. V zborovalno dvorano ne sme Jednotno glasilo, ne kak drugi list.

VAŽNO NAZNAVILLO.

Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta težen ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedolgočasen čas s prometom. Kadar se zopet razmere preobrnijo, bomo pravočasno poročali na tem mestu.

Tvrdi Frank Salner.

Kaj je nevtralnno.

Predsednika Wilsona se je interesiralo, kaj je pravzaprav razumeti pod to besedo.

Washington, D. C., 21. avg. — Predsednik Wilson je stal danes pred veliko nalogo, ko je moral odločiti, katera dejanja in govore od strani Amerikancev je smatrati nevtralnimi in kaj je protivnevtralnno glede sedanje vojne situacije v Evropi. V odgovor na zadnjo proklamacijo, v kateri je opozoril predsednik ameriško ljudstvo, naj se vzdrži vseh strastnih izjav glede vojne, ga obsipajo sedaj s prošnjami za osebno pojasnitev svoje proklamacije. Društva, organizacije in posamezne osebe, vsi hočejo vedeti, kaj je dovoljeno in kaj ne. Predsedniku se je danes predložilo vprašanje ameriške mirovne družbe, ali so velika mirovna zborovanja dovoljena ali ne. Wilson je odločil, da takih zborovanj ni smatrati za nevtralna, ako se gibljejo v gotovih mejah, vstevši seveda opombe govornikov. Predsednik se tudi ni protivil velikim ženskim mirovnim paradam. Izrazil pa je željo, naj se pri veliki ženski parad, ki se bo vršila dne 29. avgusta v New Yorku, ne stavi v program govorov. — Zenske so obvestile Belo hišo, da se bo v sprejodu nosilo le mirovne znake, a nikakih narodnih.

Strašen vihar v New Yorku.

V New Yorku je divjal večeraj strašen vihar. Mnogo oseb je bilo ubitih in povzročena škoda je veličinska.

Naliv in vihar, ki je obiskal večeraj New York, je povzročil smrt številnih oseb. Vihar je dosegel začasno hitrost 50 milj na uro ter je odnesel vse, kar ni bilo prilepljeno. Na stotine dreves v javnih parkih je bilo zlomljenih, potrgale so se električne žice, preobračalo je lahke vozove, skratka, bile so minute groze in trepetanja. V mestu je postalo tako temno kot ponoči, dasiravno je kazala ura šele politirih. 19letni Jos. Ballinger iz Long Island City je bil zadet od strele, ko je veslal po Flushing Bay. Bil je na mestu mrtve. Njegov tovariš, ki je bil z njim v čolnu, je ostal nepoškodovan ter je pripeljal truplo svojega prijatelja na suho.

Sedemletna Josephine Wujik iz Stamford, Conn., ki je poiskala s svojo štiriletno sestro zavetja pod nekim drevesom, je bila ubita, ko je udarila strela v dotično drevo.

Ko je najhujše divjal vihar, se je pokvaril motor v nekem vozu cestne železnice na Westchester Ave. Ravno v istem trenutku se je strašno zablistalo. Ker je mislila, da je udarila strela v voz, je skočila 30letna Mrs. Isabella Abraham iz voza ter obležala nezavestna na tleh.

Vse bolnice v New Yorku so bile prenapolnjene z bolniki, ki so oboleli vsled vročine, ki je pritiiskala na mesto pred viharjem. Po viharju se je ozračje nekoliko izčistilo in danes je lepo vreme.

POZOR!

Od jutri naprej smo primorani prenehati s priobčevanjem novic iz starega kraja, ker je vstavljen ves poštni promet z Avstrijo ter ne dobivamo niti časopisov, niti pisem, niti drugih obvestil. Prostor bomo izpolnili s zanimivimi krajinskimi članki s vseh polj. Prinašali bomo članke o organizacijah različnih armad, anekdote iz sedanje vojne, popise dežel in krajev, kjer se vršijo boji ter solah stvari, ki so v zvezi s sedanjimi dogodki v Evropi. Kakorhitro se zopet odpre poštni promet, bomo seveda takoj pričeli priobčevati novice iz starega kraja.

Uredništvo "Gl. Naroda."

Truplo papeža Pija X. leži na mrtvaškem odru.

Priprostost, ki je značila njegovo življenje, odseva tudi iz njegove poslednje volje.

NOBENEGA PREMOŽENJA.

Premoženja ni zapustil ter prosi Cerkev za malo penzijo za njegovi dve sestri.

Rim, Italija, 21. avgusta. — Na priprost način, kot je živel, je sestavil papež Pij X. tudi svojo poslednjo voljo. Njegov testament obstaja iz sledečih besed: "Reven sem prišel na svet, revno živem in revno hočem umreti. Mojega naslednika naj se naprosi, naj dovoli mojima sestram mesečnih tristo lir. Ne želim, da bi se me balzimiralo." Zamrlj papež je šel res kot reven mož iz tega sveta. Malo pred smrtjo se je dal v korist svojih sestra zavarovati za \$10.000. Razven tega denarja ne dobi družina ničesar.

Semkaj je dospelo že trideset kardinalov, med njimi dvajset Italijanov. Vdeležili se bodo konklave, za katerega je odredeno vse potrebno. Truplo papeža so danes zjutraj prenesli iz Vatikana v kapelo sakramentov v katedrali sv. Petra, in sicer glasom želje zamrlega. Vsed tega bo imel vsakdo priliko videti obraz cerkvenega poglavarja. Ako bi ostalo truplo običajne tri dni v prestolni dvorani, bi imelo dostop le plempstvo. V cerkev sv. Petra pa ima vsakdo vstop.

Truplo so prenesli v cerkev s sijajnim pompom. Zamrlj je bil oblečen v obleko svojega visokega urada. Krsti so sledile papeževe garde, prelati in kardinali papeževnega dvora, cerkveni dostojanstveniki in člani patrijskih družin.

Kardinala Agliardi in Vanutelli nameravata doseči premirje, tekem kojega bodo ustavljene sovražnosti med narodi, ki se nahajajo v vojni. Apelirajo hočeta na različne vladarje, naj sklenejo premirje za čas konklave. K temu naj bi pripomoglo Združene države kot edina velesila, ki se ne nahajajo v vojni. Vatikani je že v zvezi z vladami različnih držav, da se zagotovi, da ne bodo imeli nobenih sitnosti kardinali, ki bodo potovali h konklavu v Rim. Varnost konklava bo jamčila italijanska vlada.

Kot kandidati za papežski prestol se imenuje več kardinalov. Med njimi se nahajajo kardinali Maffi, De Lai, Agliardi, Ferret, Pompli in Vanutelli.

Na velikanskem trgu pred cerkvijo sv. Petra klečijo celi dan velike množice ljudstva v tihi molitvi.

Kardinala Gibbons iz Baltimore in O'Connell iz Bostona sta se večeraj ukrcala na krov parnika "Canopic", ki je namenjen v Napoli. Vdeležila se bosta konklava. Malo pred odhodom parnika je dobil kardinal Gibbons "mirovno zastavo", katero naj bi izročil novoizvoljenemu poglavarju katoliške Cerkve. Zastavo je izročil kardinal William Osborne McDowell, odposlanik mirovne lige.

Padel iz višine 1000 čevljev.

Iz višine približno 1000 čevljev je padel večeraj avijatik Fileux s svojim monoplanom na aerodromu v Hempstead, a se je na srečo le malo poškodoval. V Nassau bolnici so ugotovili zdravniki, da si ni zlomil avijatik niti ene kosti.

Fileux je hotel izvršiti s svojim strojem serpentiniski polet, vendar se je motor ustavil ravno v trenutku, ko je bila obrnjena ost stroja proti tlu. Stroj je padel kot kamen na tla, a avijatik je imel toliko prisotnosti duha, da je splezal v gorenji del stroja, vsled česar se je slednji vrzaval ter priletel na tla s sprednjimi kolesi. Gledalci so prihiteli na mesto ter potegnili avijatika iz razvalin njegovega stroja.

Drzna igra Japonske. Avstrija tudi prizadeta.

Ultimatum, katerega je stavila Japonska Nemčiji, bo prizadel tudi Avstrijo.

KOMPLIKACIJE.

V Kiaučau se nahaja avstrijska bojna ladja, ki bo pomagala Nemcem v slučaju napada.

Tokio, Japonska, 21. avgusta. — Ko bo potekel v nedeljo ultimatum, katerega je stavila Japonska Nemčiji, bo stala vlada pred novim mednarodnim zapletljajem, ki bo imel za posledico najbrž vojno z Avstrijo.

V nemškem pristanišču Kiaučau, kjer leži nemško brodograd, se nahaja tudi ena avstrijska bojna ladja, na katero prejšjo angleške bojne ladje, ki se nahajajo izvan pristanišča.

Ce bodo streljali Japonci na nemško brodograd, mora avstrijska ladja ali ostati v pristanišču ali pa odpluti ven ter se spustiti v boj z angleškimi bojnimi ladjami. Avstrijski kapitan bo najbrž ostal v pristanišču ter pomagal Nemcem. To se bo pa smatralo od japonske strani kot casus belli (povod za vojno).

Japonska vlada se dobro zaveda te situacije ter je sklenila, da gre tudi proti Avstriji v boj, ako bo treba.

Japonska je pripravljena, da udari na Nemce. Za malo vrjetno se smatra, da bi Nemčija ugodila zahtevam ultimata ter prepuстила Kiaučau Japonski ali kitajski in obenem razorožila svoje bojne ladje na daljnem Iztočju.

Japonska je tako zelo prepričana, da bo prišlo do vojne, da je japonsko brodograd že zbrano pri Šantung polotoku, kjer pričakuje nadaljnji povelj potom brezčičnega brzojava. Tudi čete se že nahajajo na prevoznih parkih, vendar pa se ne ve, koliko jih je mobiliziranih, ki jih je prepovedano objavljati v listih.

V japonskem narodu se skuša obuditi spoštovanje, katero baje goji japonska vlada do Združenih držav. Stranka, ki je dosedaj ostro nasprotovala Združenim državam ter zahtevala, naj započne Japonska z agresivno politiko radi californijske zakonodaje, je sedaj popolnoma brez moči in uplva.

Japonski listi posebej poudarjajo, da se je naprosilo vlado Združenih držav, naj zastopa Japonsko v Berlinu v slučaju sovražnosti z Nemčijo.

V vladnih krogih so prepričani, da bo zavzetje Kiaučau za Japonce kaj trd oreh in to se posebnost reditega, ker je izza izbruh evropske vojne na tisoče kulijev delalo pri utrdbah v Kiaučau.

Japonski listi dajejo izraza presenečenju radi pisave nekaterih ameriških listov, ki podtirajo Japonski nečiste namene vsprico dejstva, da je stavila Nemčiji ultimatum. Izjavljajo, da se je z akcijo započelo šele potem, ko se je cele tedne posvetovale z Anglijo glede zadeve. Japonska je vezana vsled dogovora z Anglijo ter ne more drugače postopati.

Glasom poročila, ki je prišlo večeraj zvečer v London, je baje nemški cesar odredil, naj se do skrajnosti brani nemško posest Kiaučau.

Kot glavne vzroke za japonski ultimatum se navaja motenje angleškega parobrodstva, zaplenjenje japonskega blaga na nemških parnikih ter s tem zvezano škodenje japonske trgovine.

Konec dolge stavke.

Vancouver, B. C., 21. avgusta. — Premogarji so sklenili končati stavko na Vancouver Island, ki se je pričela dne 1. maja 1913. Ta boj je veljal United Mine Workers of America preko milijon dolarjev.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)**FRANK SAKSER, President.**
JANKO PLESNIK, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
51 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vsa leta 4.50
pol leta 2.55
četrtletja 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedelje in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
pribočujejo.Dopis, ki se blagovito pošilja po —
Money Order.Pri sprejembi kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejšnje
izdajice naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
51 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

**AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL**
FOREIGN LANGUAGE EXPERTS**Izstradajte vojno.**Amerika napravi lahko konec
krvavemu klanju v Evropi.Vojna v Evropi more trajati še
nadalje, ako jo bo redila Ame-
rika.Da pa se redi to vojno, mora
stradati ameriški delavec.Dočim vodijo vojni gospodje v
Evropi delavce v klavnice, sku-
šajo denarni magnati v Ameriki
izkoristiti v svoje svrhe to klanje
s tem, da zvišujejo cene živil.Da se zlomi vojno v Evropi ter
ukroti kapitaliste v tej deželi ter
razven tega prepriči, da bi bila
tudi naša dežela zapletena v kr-
vavi ples, je treba storiti dve
stvari:1. Izstradati moramo vojno s
tem, da odrežemo dovoz živil.2. Prehraniti moramo svoj last-
ni narod s tem, da prevzamemo
skladišča.Prenehati moramo s pošiljtan-
mi zalog v dežele, zapletene v
vojno.Niti centa posojila, niti unče
živl naj ne zapusti našega obrež-
ja, ker bi se sicer le podaljšalo
krvavo klanje.To je edino poštena in popolna
neutralska. Na noben drugi na-
čin ne moremo biti varni, da ne
zaide tudi naš narod v ta strašni
vrtinec.Kruh, meso in denar so vojsku-
jočim se prav tako potrebni kot
vojaki, puške in kroglice.Pridrži živila in denar na tej
strani se pravi rešiti človeška živ-
ljenja na tej in oni strani Atlan-
tiškega oceana.Da nadaljujejo z vojno in mo-
rijo, so prevzeli vlade v Evropi
zaloge živil in denarja, kreditne
zavode, železnice in brzojave.Da konča vojno ter vzdrži lju-
di doma pri življenju, je naša
vlada upravičena, da odredi sli-
čne odredbe.Vlada naj prevzame takoj vse
zaloge živil, kreditne zavode, že-
leznice in vsa prometna sredstva
ter razreže s tem okove, v katere
so nas okovali trst.Prevzeti se mora vse klavnice,
hladilnice in ledenice, skladišča
pšenice in mline ter vse drugo,
kar je potrebno, da se preskrbijo
narod s hrano.Kongres naj nadalje prepove
izvoz vseh predmetov v vojno o-
krožje, ki so prikladni, da se s po-
močjo njih nadaljuje z morilnim
delom.Kongres naj tudi prepove po-
sojanje denarja vladi, ki je za-
pletla svoje podanike v krvavo
vojno.Socialisti Amerike se obračajo
na vse možne in ženske, ki sovra-
žijo vojno ter žele blagostanja
naroda, naj jim pomorejo pri ve-
likem započetu, da se ustavi vo-
jno ter obenem obvaruje ameriške-
ga delavca stradanja in splošne-
ga pomanjkanja.Velikanska odgovornost leži na
vseh s pomočjo svojih glasov kon-
čate lahko razdejano vojno terobenem preprečite bedo, ki sili v
našo deželo.Napnite vse sile, da bo ameri-
ška vlada v resnici vlada za na-
rod!Izstradajte vojno in prehranite
Ameriko!(Gorenji članek je prevod leta-
ka, katerega je razposlalo vod-
stvo socialistične stranke v Ame-
riki. Priobčili smo ga, ker je vrlo
zanimiv ter upoštevanja vreden.
Opomba uredništva.)**Zapisnik****XII. GLAV. ZBOROVANJA
K. S. K. JEDNOTE**

v Milwaukee, Wis., 17. avg. 1914.

Vsled sklepa XI. glavnega zbor-
ovanja v South Chieagi, Ill., je
bilo odredeno XII. glavno zbor-
ovanje na 17. avgusta 1914 v Mil-
waukee, Wis.Predsednik odpravi sejo ob pol-
dnevni popoldne s kratkim nagov-
orom in izrazi željo, da bi konven-
cija složno in marljivo delovala.Duhovni vodja moli običajno
molitev.Tajnik prebere imena glavnih
odbornikov in delegatov, in sicer
so bili navzoči:**Glavni odborniki:**Pavel Schneller, predsednik,
Calumet, Mich.Frank Boje, I. podpredsednik,
R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo,
Colo.M. Ostronich, II. podpredsednik,
1132 Voskamp St., Allegheny,
Pa.Jos. Zalar, glavni tajnik, 1004
N. Chicago St., Joliet, Ill.Jos. Rems, pomožni tajnik, 729
Putnam Ave., Ridgewood, N. Y.
City.John Grahek, blagajnik, 1012
N. Broadway, Joliet, Ill.Rev. Jos. Tomšič, duhovni vod-
ja, Box 657, Forest City, Pa.Martin Muhlić, zaupnik, Cor.
Main & Center Sts., Forest City,
Pa.Dr. Jos. Grahek, vrh. zdravnik,
841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.**Nadzorniki:**Anton Golobitch, 209 Jackson
St., Joliet, Ill.Aug. Pogajen, 2300 Robey St.,
Chicago, Ill.John Mravintz, 1114 Voskamp
St., Allegheny, Pa.Geo. Thomas, 904 E. B Street,
Pueblo, Colo.John Povsha, 311 Third Ave.,
Hibbing, Minn.**Poročni odbor:**Michael J. Kraker, 615 E. 3rd
St., Anaconda, Mont.Geo. Flajnik, 3329 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.Peter Staudohar, Box 701,
Chisholm, Minn.**Prizivni odbor:**Frank Banich, 1858 W. 22. St.,
Chicago, Ill.John Zulich, 1165 Norwood Rd.,
Cleveland, O.Frank Petkovšek, 720 Market
St., Waukegan, Ill.**Delegati:**1. Sv. Štefana, Chicago, Ill.:
Anton Gregorich, Rev. Anton So-
jar, Jos. Perko.2. Sv. Jožefa, Joliet, Ill.: Geo.
Stonich, Anton Fritz, Rev. John
Kranjec, Gregor Cesar, Dr. M. J.
Ivee.3. Vitezi sv. Jurija, Joliet, Ill.:
Anton Nemanich, Josip Klepec.4. Sv. Cirila in Metoda, Tower,
Minn.: Geo. Nemanich.5. Sv. Družine, La Salle, Ill.:
Rev. Alojzij J. Kastigar, John
Pražen.7. Sv. Jožefa, Pueblo, Colo.:
Jos. Čulig, Jos. Russ, Math. Jer-
man, John Germ.8. Sv. Cirila in Metoda, Joliet,
Ill.: Stefan Stukel, Matevž Bu-
čar.10. Sv. Roka, Clinton, Iowa:
John Tancik.12. Sv. Jožefa, Forest City, Pa.:
John Telban, Chas. Zalar, John
Dečman.13. Sv. Janeza Krst., Biwabik,
Minn.: Jos. Iglač.14. Sv. Janeza Krst., Butte,
Mont.: John Malerich.15. Sv. Roka, Allegheny, Pa.:
Matija Klarich.16. Sv. Jožefa, Virginia, Minn.:
Math. Kostanšek, John Sumrada.20. Sv. Janeza Krst., Ironwood,
Mich.: Paul Mukavec.23. Sv. Barbare, Bridgeport, O.:
Anton Hočevar.25. Sv. Vida, Cleveland, Ohio:
Jernej Knasus, Ant. Gerdina, Dr.
J. M. Seliskar, Jos. Russ, Anton
Sternika, John Widerwohl.

29. Sv. Frančiška Sal., Joliet,

Ill.: Jos. Sitar, Jos. Dunda, John
Lekan, Peter Rožič.30. Sv. Petra, Calumet, Mich.:
Michael Majerle, Anton Majerle,
Math. F. Kobe.33. Marije Device, Pittsburgh,
Pa.: Jos. Pavlaković, John Filip-
čič.38. Sv. Petra in Pavla, Kansas
City, Kan.: Rev. Ant. Leskovec.40. Sv. Barbare, Hibbing,
Minn.: Mat. Kočevar.41. Sv. Jožefa, Pittsburgh, Pa.:
Jos. Lokar.43. Sv. Jožefa, Anaconda,
Mont.: Frank Peterlin.44. Sv. Florijana, South Chiea-
go, Ill.: Rudolf Kompare, Matija
Pirnar.47. Sv. Alojzija, Chicago, Ill.:
Martin Nemanich.49. Jezus Dobri Pastir, Pitts-
burgh, Pa.: Geo. Weselich.50. Marije Sedem Žalosti, Al-
legheny, Pa.: Jos. Miroslavič, Fr.
Trempush, Nikolaj Prokšelj.51. Sv. Petra in Pavla, Iron
Mountain, Mich.: Frank Stanisa.52. Sv. Alojzija, Indianapolis,
Ind.: Jakob Stergar.53. Sv. Jožefa, Waukegan, Ill.:
Frank Brence, Frank Svete, Mar-
tin Svete.54. Sv. Sreca Jezusovega, Chis-
holm, Minn.: Frank First ml.57. Sv. Jožefa, Brooklyn, N.
Y.: Ivan Zupan, Jos. Cvetkovič.59. Sv. Cirila in Metoda, Eve-
leth, Minn.: Martin Shukle, Ra-
fael Zupaneč.61. Vitezi sv. Mihaela, Youngs-
town, O.: John Jerman, John
Malešič.62. Sv. Petra in Pavla, Brad-
ley, Ill.: Matija Stefanič.63. Sv. Lovrenca, Cleveland,
O.: Frank Jernejčič.65. Sv. Janeza Ev., Milwaukee,
Wis.: Frank Francič, Matevž
Ferko.70. Sv. Sreca Jezusovega, Saint
Louis, Mo.: Anton Bukovec.71. Sv. Antona Pad., Crabtree,
Pa.: Anton Tome.72. Sv. Pad., Ely, Minn.: Fran-
Virant.74. Sv. Barbare, Springfield,
Ill.: Stefan Lah.75. Vitezi sv. Martina, La Salle,
Ill.: John Novak, Frank Mišjak.79. Marije Pomagaj, Wauke-
gan, Ill.: John Zalar, Mat. Jereb.81. Marije Sedem Žalosti, Pitts-
burgh, Pa.: Geo. Fortun.83. Sv. Alojzija, Fleming, Kan-
sas: Jakob Cukjati.87. Sv. Antona Pad., Joliet,
Ill.: Math. Judnich, Math. Vid-
mar.89. Sv. Petra in Pavla, Etna,
Pa.: Matija Belavič.90. Sv. Cirila in Metoda, South
Omaha, Neb.: Martin Dergane.91. Sv. Petra in Pavla, Rankin,
Pa.: Jos. Rudman.93. Frid. Baraga, Chisholm,
Minn.: Jakob Petrich, John Ko-
chevar.97. Sv. Barbare, Mount Olive,
Ill.: John Plesnik.100. Sv. Jurija, Sunnyside, U-
tah: Matija Pogorelec.101. Sv. Cirila in Metoda, Lo-
rain, O.: Jos. Svete.103. Sv. Jožefa, Milwaukee,
Wis.: Peter Fortun, Frank An-
celj.108. Sv. Genovefe, Joliet, Ill.:
Frank Završnik, John Petricz.113. Roka, Denver, Colo.: za-
stopa podpredsednik Frank Boje.115. Sv. Veronike: Kansas Ci-
ty, Kan.: Peter Majerle.120. Sv. Ane, Forest City, Pa.:
zastopa gl. tajnik.122. Sv. Jožefa, Rock Springs,
Wyo.: Frank Plemel.123. Sv. Ane, Bridgeport, O.:
zastopa Anton Hočevar.126. Sv. Martina, Mineral, Kan-
sas: Martin Oberžan.131. Sv. Rožnega Venca, Auro-
ra, Minn.: Frank Keržič.132. Sv. Roka, Frontenac, Kan-
sas: Martin Katzman.134. Sv. Ane, Indianapolis,
Ind.: zastopa Jakob Stergar.135. Sv. Cirila in Metoda, Gil-
bert, Minn.: Anton Ereul.136. Sv. Družine, Willard,
Wis.: Ignac Česnik.143. Sv. Janeza Krst., Joliet,
Ill.: Jos. F. Skrinar.144. Sv. Cirila in Metoda, She-
boygan, Wis.: Pavel Valentinčič,
Rev. Jakob Černe.146. Sv. Jožefa, Cleveland, O.:
Jos. Lekan.Enoglasno izvoljeni poverilni
odbor, obstoječi iz bratov Josipa
Svete, Franka Peterlin in Jak-
oba Petrič, se naprosi, da poveril-
ne liste pregleda in poroča.Po pregledu poverilnic poroča
poverilni odbor, da je našel vse
poverilnice v redu z izjemo sle-
dečih:Poverilnica John Plesnika dr.
Sv. Barbare, Mt. Olive, Ill., št. 97,
ni veljavna, ker se društvo ni po-
korilo ukrepu gl. odbora, valed
goslov, katerega je bilo deležnokaterega bi imelo več suspendira-
nih članov biti zopet sprejetih v
društvo. Po zaslišanju delegata
John Plesnika in navzočega člana
Anton Trgovčiča in po razjasnje-
nju cele zadeve od strani gl. taj-
nika je bil sprejet predlog brata
Kočevarja, da se delegat John
Plesnik kot tak ne sprejme. Ob-
čem je bil sprejet tudi predlog
brata Baniča, da se prisotnemu
članu Trgovčiču naroči, da bodo
prišli vsi nadaljni ukrepi glede
te zadeve od gl. odbora.Poverilnica delegata Fran Ple-
mela dr. sv. Jožefa št. 122 ni ime-
la društvenega pečata. Ker je de-
legat plemel ta pomanjkljaj po-
voljno razjasnil, se je na predlog
brata Cvetkoviča njegova poveril-
nica sprejela.Navzoči brat M. Pogorelec izka-
zal se je sicer s poverilnico dru-
štva sv. Jožefa št. 56, Leadville,
Colo., ne pa s poverilnico dr. sv.
Jurija št. 100, Sunnyside, Utah.
Obljubil je, ker je taisto založil,
da jo jutri prinese.Brat Cvetkovič predlaga, da si
konvenca izvoli pomožnega za-
pisnikarja ter predlaga br. Ivana
Zupana.Brat Grdina predlaga brata Jo-
sipa Russa.Brat Stonič predlaga br. Rafko
Zupaneč.Izvoljen je bil brat Rafko Zu-
paneč.Brat M. Kobe predlaga, da se
vrše seje od 8. do 12. ure dopol-
dne in od 2. do 6. popoldne s 15-
minutnim prestankom. Podpirano
in sprejeto.Brat Cvetkovič predlaga, da
naj bodo vstop na galerijo dvo-
rane dovoljen vsem, kateri to že-
lijo in se zamorejo izkazati, da so
člani Jednote. Sprejeto.Sprejet je bil tudi predlog br.
Klepeca, da se pošlje predsedniku
Druženih držav in guvernerju
države Wisconsin brzojavni po-
zdrav. Istotako dodatni predlog
brata Zalarja, da se pozdravi u-
stanovitelja Jednote Rt. Rev. Jo-
sipa Buha v Ely, Minn., brzojav-
nim potom. V odbor, kateri naj
bi to preskrbel, je odredil pred-
sednik brate Dunda, Plemel in
Svete.Brat Sojar predlaga, da se nič
več ne sprejemajo v dvorano za-
vitki časopisov, ki žalijo naše ka-
tolško prepričanje ali napadajo
katerega gl. odbornika ali dele-
gata. Sprejeto.Brat Zalar opomni, da obhaja
Jednota danes svojo dvajsetletni-
co in da sta nameravala s pred-
sednikom zgodovino taiste spisa-
ti, a da to za sedaj ni bilo mogo-
če, ker ni najti vseh zapisnikov,
pač pa da bi bilo umestno, da se
to naredi. Po mnogih nasvetih se
je sklenilo, da se zadeva izroči
gospodarskemu odboru. Istotako
se je sklenilo, da se dajo zapisni-
ki vsakega dne tiskarni
"Amerikanskega Slovenca" v Jo-
lietu, Ill.Nato je tajnik prebral brzojav-
ne in pismene pozdrave, in sicer
od brata John Kumse, Lorain,
O., sestre Ivanke Svete, Lorain,
O., brata John Gornika, Clevel-
and, O., društva Fr. Baraga,
Chisholm, Minn., društva Sv. Ve-
ronike, Kansas City, Kan., sloven-
skega kluba "Adrija", Milwa-
ukee, Wis. Odpošlateljem se je za-
klicalo "Slava!"Pismo Slovenic Publishing Co.
v New Yorku, glasom katerega
je brat Ivan Zupan pooblaščen
kot poročevalec za "Glas Naro-
da" pri konvenciji, se je vzelo na
znanje in ob šestih zvečer zaklju-
čila seja.Paul Schneller, predsednik.
J. Rems, pomožni tajnik.**Delovanje pokojnega
papeža.**Po naročilu predsednika Wil-
sona je poslal državni tajnik W.
J. Bryan v Vatikan sledečo brzo-
javko:"Predsednik mi naroča, naj
dam izraza njegovemu sozlagu na
veliki izgubi, katere je zadela kr-
ščanski svet vsled smrti Njega
Svetosti, papeža Pija X. S svojim
plemenitim in čistim značajem,
resnično pobožnostjo in ljubezni-
jo do človeštva je krasil svoj
zvišeni poklic ter pridobil za sa-
meča sebe spoštovanje vseh, ki so
čutili njegov, ves svet obsegačoj
vpliv."S temi par besedami je točno
orisano delovanje papeža, ki je
bil sedaj odpuščen v večnost.Nemogoče bi bilo ločiti delova-
nje zamrlega papeža za njegovo
Čerkev od njegovega delovanja
za celo človeštvo. Resnici na lju-
bo je treba poudariti, da je bla-
govoslov, katerega je bilo deležnočloveštvo vsled njegovega delo-
vanja, obstajal v zvestem, a ob-
nem premišljenem izvrševanju
dolžnosti kot poglavar največje
varske skupine. Kar je započel
njegov prednik, veliki Leon XIII.,
je dovršil papež Pij X. na način,
ki bo gotovo prinesel sadu. Da se
doseže socialno pravičnost, bo-
de treba marsikaj podreti, kar se je
zgradilo tekom let. Zaslugam po-
kojnega papeža za človeštvo pa
je pristojevalo, da je nastopil proti
onim, ki pridigujejo le prevrat
ter ne morejo postaviti na mesto
podrtega ničesar kot utopistične
stvari. V tem smislu je treba raz-
umeti njegove besede, vsaj koli-
kor pride v poštev socialni red:
Restaurare omnia in Christo.**Pismo iz domovine.**

Logatec, Notranjsko,

27. julija 1914.

Dragi brat!

Že dolgo časa nismo sprejeli
nobenega pisma od tebe. Piši ven-
dar kaj, kako se ti godi. Tukaj
govore ljudje, da je zelo slabo v
Ameriki, zato nas pa vse skupaj
zelo skrbi, kaj je s teboj. Mi do-
ma se imamo po stari navadi. Se-
no smo, hvala Bogu, spravili, z
drugimi pridelki pa ne vemo, ka-
ko bo. Tukaj se nam obeta zelo
slabi časi. Zaradi dogodkov v Sa-
raju je napovedano v Avstriji
črna vojna. Včeraj je prišla na-
groma zapoved, da morajo biti vsi
vojaki od 20. do 42. leta tekom
24 ur pri svojih regimentih. Po-
sestniki bodo morali dati vladi
svoje konje na razpolago. V Av-
striji so zavladali strašni časi.
Samo iz občine Spodnji Logatec
jih je odšlo preko 300. Vsakih pet
minut je šel vlak proti Trstu ozi-
roma proti Ljubljani. Na kolo-
dvoru je bila zbrana velikanska
množica ljudi. Jokanja in upitja
ni bilo ne konca ne kraja. Vse
skupaj ni seveda nič pomagalo.
Fantje so šli in nikdo ne ve, če
se bodo še kdaj vrnili. Zares,
strašno hude čase smo doživeli.
Sami ne vemo, kaj bo, ko nam bo
hrane zmanjkalo.

Pozdrav od sestre U.

Lastnega očeta napadel in usmr-
til.Mesarski vajenec Oton Hra-
betz je bil odpuščen. Nepridiprav
se je bal domov in se je klalil o-
koli ter pod milim nebom preno-
čeval. Ko je sedel v parku, ga je
od zadaj nekdo dvakrat udaril,
nakar je neznanca vrge na tla in
ga z velikim mesarskim nožem
dvakrat ranil. Hrabetz je ranil
lastnega očeta in trdi, da ni ve-
del, da se je z lastnim očetom
boril. Oče Hrabetz, poštni po-
uradnik, je na ranah, ki mu jih
je lastni sin zadal, umrl. Morilec
je star 16 let.**Važen izum za zrakoplovce.**Hannoverski aviatik Oppermann
je po triinpolletnem delu izumil
stroj, ki avtomatski kaže zrakop-
lovecu na zemljevidu, kje se na-
haja. Nemške vojaške oblasti so
kupile to iznajdbo in jo so pred-
kratkim poizkusile. Iznajdba je
zelo važna za zrakoplovce, ker jo
lahko rabijo v poljubni višini,
med oblaki in tudi v megli.**Ženske preteple urednika.**Iz Stuttgarta poročajo: Agrar-
no-konzervativna "Schwaebische
Tageszeitung" je poročala o ne-
kem socialno-demokratskem žen-
skem zborovanju ter rab

Plesoči možički.

(Konec.)

"Sedaj more biti prva črka samo a, in to odkritje je zelo koristno, kajti nahaja se v tem kratkem stavku nič manj kakor trikrat. Prav tako očito je, da more biti v drugi besedi samo črka h. Sedaj imamo: am here a. e slane.; ali, ako izpolnim prazni mesti v imenu: am here abe slaney, kar pomeni: 'tukaj sem Abe (= Abraham) Slaney'.

Sedaj sem imel toliko črk, da sem se s precejšnjim zaupanjem mogel lotiti drugega sporočila, kjer dobim z že znanimi črkami: a . elri . es.

Tukaj sem mogel dobiti kaj zmisla samo s pomočjo črk t in g, ako sem jih postavil namesto manjkajočih črk, in sem si predstavljal, da je to ime pomenilo kako hiso ali krešo, kjer je pisec stanoval."

Nadzornik Martin in jaz sva z največjim zanimanjem poslušala polno in jasno poročilo, kako je moj prijatelj prišel do uspehov, ki so tako vplivali na vse naše težkoče.

"Kaj ste pa potem storili, gospod?" je vprašal nadzornik.

"Imel sem vse vzroke domnevati, da je ta Abe Slaney Amerikaneec, ker je Abe ameriška skrajna beseda in ker je neko pismo iz Amerike povzročilo vse te nepravilne. Imel sem tudi vsak vzrok misliti, da se je nahajala v vsej zadevi neka kriminalna skrivnost. Ženska je namigavala na svojo preteklost in ni hotela zaupati svojememu možu ničesar o tem; vse to je kazalo na to smer. Raditega sem brzojavil svojemu prijatelju Wilsonu Hargreavu pri newyorški policiji, ki se je več kakor enkrat poslužil mojega poznanja londonskega zločinskega sveta. Vprašal sem ga, ako mu je znano ime Abe Slaney. Tukaj je njegov odgovor: 'Največji lopov v Čikagi'. Prav onega večera, ko sem prejel ta odgovor, mi je Hilton Cubitt poslal poslednje sporočilo od Slaneja. S pomočjo že znanih črk sem dobil: Elsie . re . are to meet thy god . . S pomočjo novih črk r in d sem dobil vse sporočilo (Elsie prepare to meet thy God = Elsie, pripravi se, da stopiš pred svojega Boga), ki mi je pokazalo, da je lopov prešel od pregovarjanja h grožnjam, in kolikor poznam čikaške lopove, sem bil pripravljen, da bo svoje besede hitro uresničil. Raditega sem takoj odšel s svojim prijateljem in tovarišem, dr. Watsonom, semkaj v Norfolku toda na nesrečo prav tedaj, ko se je najhujše že zgodilo."

"Nekaj posebnega je biti z vami v zvezi, kadar razrešujete kak slučaj", je dejal nadzornik resno. "Vseeno pa mi gotovo oprostite, ako govorim odkritosrečno z vami. Vi ste odgovorni samemu sebi, jaz pa moram dati odgovor svojim višjim. Ako je ta Abe Slaney, ki prebiva pri Elrigu, v resnici morilec in ako je pobegnil, medtem ko jaz tukaj sedim, pridem gotovo v velike nepravilne."

"Ni se vam treba vznemirjati. On ne poizkusi pobegniti."

"Kako veste to?"

"Njegov beg bi pomenil priznanje krivde."

"Potem pojdemo, da ga primeemo."

"Jaz ga vsak trenutek tukaj pričakujem."

"Toda čemu bi prišel semkaj?"

"Ker sem mu pisal in ga prosil."

"To je vendar neverjetno, Mr. Holmes! Zakaj naj bi prišel, ker ste ga vi prosili? Ali ne bi taka prošnja prej vzbudila sumnje ter ga nagnala k begu?"

"Mislim, da vem, kako je treba pisati pismo", je dejal Sherlock Holmes. "V resnici, ako se ne motim, prihaja ta gospod sam tamle po poti."

Neki človek je korakal po poti, ki je vodila proti vratom. Bil je velik, zal človek zagorelih lic, s kosmato črno brado in velikim zakrivljenim nosom. V roki je mahal s palico. Ponosno je korakal po stezi, kakor da bi posestvo bilo njegovo in kmalu nato smo slišali njegovo glasno, zaupno zvočenje.

"Mislim, da bi bilo najbolje, gospodje", je rekel Holmes mirno, "ako se postavimo zadaj za vrata. Kadar se ima opraviti s takim človekom, je treba vse opreznosti. Potrebnovali boste svoje ročne železje, nadzornik. Govorjenje lahko prepustite meni."

Nekoliko trenutkov smo molče čakali — bili so taki trenutki, ki jih človek ne more nikoli pozabiti.

biti. Nato so se odprla vrata in človek je stopil v sobo. Kakor bi trenil mu je Holmes pritisnil svoj revolver na čelo, Martin pa vrgl železje okoli členkov. Vse se je zgodilo tako naglo in spretno, da se ta človek ni mogel ganiti, preden je vedel, da je bil napaden. S svojimi svetlimi očmi je zijal od enega do drugega. Nato pa se je na glas zakrohotal.

"No, gospodje, to pot ste bili urni. Zdi se mi, da sem zadel ob nekaj trdega. Toda jaz prihajam semkaj v odgovor na pismo Mrs. Hilton Cubittove. Nikar mi ne pravite, da je ona pri tem udeležena. Nikar mi ne pravite, da je ona pomagala nastaviti mi to past."

"Mrs. Cubittova je bila resno ranjena in smrt stoji pred njenimi vrati."

Človek je hripavo zavpil, da se je razlegalo po vsej hiši.

"Vi ste blazni!" je zavpil. "On je bil ranjen, ne ona. Kdo bi rabil malo Elsie? Jaz sem ji morda grozil, Bog mi odpusti, toda ne mogel bi se dotakniti enega lasu na njeni lepi glavi. Preklečite to! Recite, da ni ranjena!"

"Naši so jo težko ranjeno ob strani njenega mrtvega moža."

Z globokim stokom se je zgrudil na stol ter zakopal svoj obraz v svojih zvezanih rokah. Kakih pet minut je molčal. Nato je zopet dvignil obraz in izpregovoril s hladnokrvno mirnostjo in obupno vdanostjo.

"Ničesar nimam skrivati pred vami, gospodje", je dejal. "Ako sem jaz streljal nanj, je tudi on ustrelil proti meni, raditega ni to umor. Ako pa mislite, da sem njo ranil, potem ne poznate niti mene niti nje. Povem vam, da nikoli ni živel na tem svetu možki, ki je bolj ljubil žensko, kakor sem jaz ljubil njo. Imel sem nekako pravico do nje. Že pred leti mi je bila ona obljubljena. Kdo pa je bil ta Anglež, da je stopil med njo? Povem vam, da sem jaz prvi imel pravico do nje in da sem samo zahteval svojo last."

"Ona je odšla od vas, ko je spoznala, kakšne vrste človek da ste", je dejal Holmes resno. "Pobegnili je iz Amerike, da se umakne vam in ona se je poročila z vse časti vrednim Angležem. Vi ste jo zasledovali, prišli za njo, ji zagrelni njeno življenje, da bi jo pripravili do tega, da bi zapustila svojega moža, ki ga je ljubil, in čislala, da bi zbežala z vami, ki se vas je bala in vas sovražila. Končali ste s tem, da ste pahnili v smrt plemenitega človeka in tirali njegovo ženo do samomora. To je vaša zasluga pri tej stvari, Mr. Abe Slaney in za to boste dajali odgovor pred postavo."

"Ako Elsie umrje, mi je malo na tem, kaj se zgodi z menoj", je dejal Amerikaneec. Odprl je svojo roko in še enkrat pogledal listek, ki ga je zmečkanega držal v roki. "Poglejte, gospod", je vzkliznil in sunil jo je bila brati v njegovih očeh, "vi me vendar ne počete prevarati, ali kaj? Ako je ženska tako težko ranjena kakor pravite, kdo pa je potem napisal ta listek?" In vrgl ga je na mizo.

"Jaz sem ga napisal, da bi vas semkaj zvalil."

"Vi ste ga pisali? Na vsem svetu razen Zveze ni bilo človeka, ki bi poznal skrivnost plesočih možičkov. Kako pa pridete vi do tega, da ga napišete?"

"Kar more en človek iznajti, more drugi razkriti", je rekel Holmes. "Kmalu pride voz, ki vas popelje v Norwich, Mr. Slaney. Sedaj imate še čas, da nekoliko popravite nesrečo, ki ste jo prinesli. Ali vam je znano, da je prišla Mrs. Cubittova do tega, da je bila na sumu, da je ona umorila svojega moža, in da je bila samo moja navzočnost tukaj in vednost, ki sem jo slučajno imel, ki jo je rešila pred tako obdolžitvijo? Najmanj, kar ste ji dolžni, je to, da pojasnite vsemu svetu, da ni na noben način, niti posredno niti neposredno odgovorna za njegovo tragično smrt."

"Ničesar ne želim bolj", je dejal Amerikaneec. "Jaz mislim, da je najbolje zame, ako povem popolno golo resnico."

"Toda moja dolžnost je, da vas opozorim, da se vse uporabi proti vam", je zaklical nadzornik po odkritosrečnem postopanju angleške kriminalne postave.

Slaney je zmajal z glavo.

"Nič zato", "Pred vsem vam pa želim, gospodje, povedati, da sem jaz poznal to žensko izza njenih otroških let. Sedem nas je bilo združenih v Čikagi in Elsiens oče je bil vodja zveze. Izvrsten človek je bil stari Patrik. On je

bil, ki je iznašel to pisavo, ako ki bi jo vsakdo smatral kot otročje čakarije, ako ne bi imel ključa do njih. No, Elsie se je naučila nekaterih naših stvari; vendar ona ni mogla trpeti našega opravičila in ker je imela nekoliko podošeno zasluženega denarja, nas je zapustila in odšla v London. — Ona je bila z menoj zaročena in bi se tudi poročila z menoj, kakor mislim, ako bi si izbral drug poklic; vendar ni hotela imeti nobenega opravila s kakim kaznivim sporazumljenjem. Šele po njeni poroki s tem Angležem mi je bilo mogoče izvedeti, kje da se nahaja. Pisal sem ji, vendar nisem dobil nobenega odgovora. Potem sem sam prišel semkaj in ker so bila moja pisma brez vpliva, sem dejal svoja poročila na taka mesta, kjer bi jih lahko našla.

"No, sedaj sem tukaj že mesec dni. Zivel sem na oni farmi, kjer sem imel eno sobo spodaj, kjer sem mogel vsako noč odhajati in prihajati, ne da bi kdo vedel. Poizkusil sem vse, da bi izvalil Elsie proč. Vedel sem, da je znala čitati sporočila, kajti enkrat je pod eno izmed njih napisala svoj odgovor. Tedaj me je prevladala strast, in začel sem ji groziti. Zatem mi je poslala pismo ter me lepo prosila, da naj grem proč, da ji ne bo srce počilo, ako pride kaka sramota nad njenega moža. Dejala mi je, da pride ob treh zjutraj, ko bo njen mož spal, ter bo govorila z menoj pri zadnjem oknu, ako potem odidem proč in jo pustim pri miru. Prišla je ter prinesla denarja, da bi me podkupila, naj bi odšel. To me je naredilo blažnega; zgrabil sem jo za roko in jo skušal potegniti skozi okno. V tem trenutku je planil v sobo njen mož z revolverjem v roki. Elsie je zgrudila na tla, midva sva pa stala drug proti drugemu nasproti. Jaz sem bil tudi oborožen in vzdignil sem svoj revolver, da ga ustrašim in da bi me pustil proč. On pa je streljal in me zgrešil. Skoro v istem trenutku sem tudi jaz pritisnil petelina in moj nasprotnik se je zgrudil na tla. Odhitel sem preko vrta in pri tem se slišal, da je okno za menoj zaprlo. To je sveta resnica, gospodje, in jaz nisem ničesar več čul o v seji stvari, dokler ni prišel tisti fant z listkom, ki je povzročil, da sem prišel semkaj kakor kaka šoja ter prišel v vaše roke."

Medtem ko je Amerikaneec govoril, se je pripeljal neki voz. Dva uniformirana stražnika sta sedela v njem. Nadzornik Martin je vstal in se dotaknil ujetnika za ramo.

"Čas je, da gremo."

"Ali morem njo prej videti?"

"Ne, ona ni pri zavesti. Mr. Serlock Holmes, ako bi jaz hotel imel kak važen slučaj se samo naadam, da bi imel srečo imeti vas poleg sebe."

Midva sva stala pri oknu in opazovala voz, ko se je odpeljal. Ko sem se ozrl nazaj, sem opazil kosček papirja, ki ga je ujetnik vrgl na mizo. Bil je listek, s katerim ga je Holmes privabil.

"Poizkusi, ako moreš čitati", Watson", je rekel ter se nasmejalo.

Na njem ni bilo napisane nobene besede, pač pa je bila narisana na njem majhna vrsta plesočih možičkov.

"Ako uporabiš ključ, ki sem ga pojasnil", je dejal Holmes, boš videl, da pomenijo samo: 'Come here at once' (Pridi nemudoma semkaj). Prepričan sem bil, da je bilo to povabilo, ki ga gotovo ne zavrne, posebno ker si ni mogel misliti, da bi prišlo do kakšnega drugega človeka in ne od ženske. In tako, moj dragi Watson, smo končali s tem, da smo izpremenili te plesoče možičke v dobro, medtem ko so bili pogostoma povzročevali zla; in jaz mislim, da sem izpolnil svojo obljubo, ko sem ti rekel, da ti bom dal nekaj nenavadnega za tvoj zapisnik. Ob treh štirideset gre naš vlak in jaz mislim, da prideva v Baker Street ravno prav za kosilo."

Samo eno besedo še za sklep. Amerikaneec Abe Slaney je bil pri zimskem porotniškem zasledovanju v Norwichu obsojen na smrt; ta kazen pa se je z ozirom na o-lajševalne okoliščine, in raditega, ki je Mr. Cubitt prvi streljal, izpremenila v dolgoletno ječo. O Mrs. Hilton Cubittovoj vem samo to, da sem slišal, da je popolnoma okrevala, da je še vedno vdova in da je posvetila vse svoje življenje oskrbovanju revežev in upravi posestva svojega moža.

— Dovolj za ta teden! — se je krohotala v veži. — Polne možnosti denarja imata.

Iz sobe se je zaslizalo zamolklo petje, ki se je kmalo izpremenilo v razposajen smeh...

Zjutraj sta se zbudila napoloblečena na tleh.

Dve novi deklici sta jima začeli donosati vina.

Popoldan sta smeje pripovedovali gospodinji: — Čudna človeka! Neprerokoma vzdigujeja no-

ge in počita obraz kot da bi jih nekaj bolelo.

Cel teden sta pila in se zabavala z vlačugami in hiši.

— Samo do jutri bo še denarja, potem ju bom pa vrgl na cesto — se je krohotala starka.

Ker ni bilo zadnji dan nobenega gosta, ju je peljala v sprejemnico. Vsa dekleta so bila zbrana.

Moža sta postala nekako čudno blede. Zobje so jima začeli šklepetati, motna pogleda sta blodila od ene na drugo. Iz prs so jima prihajali grgrajoči vzdihji.

— Dajte jima vina! — je zapovedala starka.

Dekleta so prinesla čaše, pa se jih ni hotel nobeden dotakniti.

— Pijta vendar!

Moža sta tako pogledala staro, da se je prestrašila.

— Pijta vendar! Pijta!

Nepremično sta sedela. V sobi se ni nič ganilo.

— Pijta, prasca! — je zakričala starka.

Prvemu so se prikazale na ustnicah bele pene in začele teči po bradi. Orjak je vstal. Odprl je usta in zatulil, da so se ženske v silnem strahu stresle. Glas je postal vedno silnejši in je bil slednjič podoben tuljenju vola.

Zgrabil je stanko in jo stisnil, da so ji zapokale kosti.

Potem je vstal tudi njegov tovariš. Pene so mu pljusnile iz ust, in ko je zgrabil dekleta, je zaječalo kakor ranjena žival. Začela sta griziti svojih žrtvi, da je brizgala kri naokoli.

Ko so ostale deklice to videle, so hotele pobegniti skozi vrata. Orjaka sta jim zastopila pot. Nastal je silen pretep, bitje, metanje, stiskanje, grizenje. Ko sta vse oklala in pobila na tla, sta se zaletela v steno, razbila stole in započila svoje zobe v mizo. S penečimi ustmi sta letela semtertja, zadevala se drug ob drugega, butala v stene, globoko soplja in slednjič drgetajoča obležala na tleh.

Policija je našla stekla možaka že napol mrtva poleg nezvestnih deklet.

Dospelši do hiše je rekel: — Tukaj počakajta, da se vrnem. Skrajagotovo sta ga razumela.

Deček je skočil v hišo in začel kričati: — Tukaj sta! Sem ju že dobil! In denarja imata kakor toče! Našega jezika ne razumeta.

— Ne kriči tako! — ga je posvarila starka! — Kdo sta? Koga si dobil?

— Mogoče sta kmeta. Sam ne vem kaj sta? Samo to mi je znano, da imata dosti denarja!

— Pelji ju v zadnjo sobo. Dokler imata kaj denarja, bosta lahko ostala pri nas.

Peti ju je peljal v sobo, ki je bila vsa prekrita s težkimi programi.

Sedla sta na tapecirana stola in čakala, kaj se bo zgodilo.

— Gotovo sta lažna — si je mislil Peti in šel k starki.

— Daj jima večerjo.

— Takoj bo gotova. Ena izmed deklet naj jo jima nese. Samo ena, drugače bosta v zadregi.

Površno oblečena deklica jima je prinesla večerjo.

Silila ju je, da bi jedla, pa ni stala hotela ampak neprerokoma sta kazala na nogo in nekaj govorila v tujem, nerazumljivem jeziku.

— Gotovo imata protin v nogah — je rekel deček. — Mogoče bi pila vino. Vino ozdravi vsako bolezen. Dajte jima vina.

Slednjič sta se ojunčila in začela jesti. Na mizi je stalo takoj še par steklenice. Prišlo je drugo dekle in sedlo k njima.

Orjakoma so začela lica. S petami sta tolkla takt in zapela neko žalostno pesem.

— Kako krasne postave — sta ju hvalili deklici in se vedno bolj pritiskali k njima. Kmalu potem sta jima obe sedeli na kolenih.

Takrat se je prikazala na pragu starka in začela tretji palec obkazalec.

— Denarja! Denarja!

Segla sta v žep in položila na mizo velike listnice.

Dala sta vsak cekin, toda ona še ni bila zadovoljna.

Toliko časa ju je silila, da sta jih ji dala še osem.

— Dovolj za ta teden! — se je krohotala v veži. — Polne možnosti denarja imata.

Iz sobe se je zaslizalo zamolklo petje, ki se je kmalo izpremenilo v razposajen smeh...

Zjutraj sta se zbudila napoloblečena na tleh.

Dve novi deklici sta jima začeli donosati vina.

Popoldan sta smeje pripovedovali gospodinji: — Čudna človeka! Neprerokoma vzdigujeja no-

Konec Sodome.

Louis Biro. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

Bil je ponedeljek.

Pod akacijami na dvorišču se stalo par miz. Ker so gorele tudi plinove svetilke, je bilo na dvorišču še precej prijazno. Dekleta so se dolgočasila pri mizi, suha stara ženska jih je pa jezno pogledovala.

— Proklete krastače ste! Noben človek se ne zmeni za vas! Ko sem bil jaz v vaših letih, sem imela gostov, da je bilo veselje!

Nato je začela klicati sina: Peti! Peti!

Iz nekega kota je prišel zamazan desetletni deček.

— Peti, sedaj pa le idi. Nobenega gosta še ni. Nekaj jih moraš dobiti, pa jih išči, kjerkoli hočeš!

Deček je šel na delo. Izogibal se je svetlih ulic in prišel po dolgih ovinkih do kolodvora. Pred vodom je zapazil dva začrnela, širokopleča in visokorastla moža, ki sta prišla skorajgotovo iz južnih pokrajin. Pogovarjala sta se s stražnikom v nekem čudnem jeziku. Stražnik ju je slednjič peljal k cestni železnici in naročil konduktorju, da naj ju pelje do bolnišnice. Ljudje so začudeno ogledovali velikana.

— Vse človeku prav pride, vse kar zna — je rekel stražnik nekemu gospodu. — Še kot vojak sem se naučil tega jezika. Moža je okal stekel pes in sedaj sta prišla v mesto v bolnišnico.

Med tem se je približal Peti, ki pa ni slišal stražnikovih besed. Skočil je v voz in se vsedel poleg tujcev.

Ko so se pripeljali v bližino bolnišnice, jima je konduktor pokimal, da naj izstopita. Na cesti se jima je približal Peti in jel namigavati, da naj gresta z njim. Nekaj časa sta ga gledala in odkimavala, ker pa le ni odjenjal, sta odšla.

Dospelši do hiše je rekel: — Tukaj počakajta, da se vrnem. Skrajagotovo sta ga razumela.

Deček je skočil v hišo in začel kričati: — Tukaj sta! Sem ju že dobil! In denarja imata kakor toče! Našega jezika ne razumeta.

— Ne kriči tako! — ga je posvarila starka! — Kdo sta? Koga si dobil?

— Mogoče sta kmeta. Sam ne vem kaj sta? Samo to mi je znano, da imata dosti denarja!

— Pelji ju v zadnjo sobo. Dokler imata kaj denarja, bosta lahko ostala pri nas.

Peti ju je peljal v sobo, ki je bila vsa prekrita s težkimi programi.

Sedla sta na tapecirana stola in čakala, kaj se bo zgodilo.

— Gotovo sta lažna — si je mislil Peti in šel k starki.

— Daj jima večerjo.

— Takoj bo gotova. Ena izmed deklet naj jo jima nese. Samo ena, drugače bosta v zadregi.

Površno oblečena deklica jima je prinesla večerjo.

Silila ju je, da bi jedla, pa ni stala hotela ampak neprerokoma sta kazala na nogo in nekaj govorila v tujem, nerazumljivem jeziku.

— Gotovo imata protin v nogah — je rekel deček. — Mogoče bi pila vino. Vino ozdravi vsako bolezen. Dajte jima vina.

Slednjič sta se ojunčila in začela jesti. Na mizi je stalo takoj še par steklenice. Prišlo je drugo dekle in sedlo k njima.

Orjakoma so začela lica. S petami sta tolkla takt in zapela neko žalostno pesem.

— Kako krasne postave — sta ju hvalili deklici in se vedno bolj pritiskali k njima. Kmalu potem sta jima obe sedeli na kolenih.

Takrat se je prikazala na pragu starka in začela tretji palec obkazalec.

— Denarja! Denarja!

Segla sta v žep in položila na mizo velike listnice.

Dala sta vsak cekin, toda ona še ni bila zadovoljna.

Toliko časa ju je silila, da sta jih ji dala še osem.

— Dovolj za ta teden! — se je krohotala v veži. — Polne možnosti denarja imata.

Iz sobe se je zaslizalo zamolklo petje, ki se je kmalo izpremenilo v razposajen smeh...

Zjutraj sta se zbudila napoloblečena na tleh.

Dve novi deklici sta jima začeli donosati vina.

Popoldan sta smeje pripovedovali gospodinji: — Čudna človeka! Neprerokoma vzdigujeja no-

ge in počita obraz kot da bi jih nekaj bolelo.

Cel teden sta pila in se zabavala z vlačugami in hiši.

— Samo do jutri bo še denarja, potem ju bom pa vrgl na cesto — se je krohotala starka.

Ker ni bilo zadnji dan nobenega gosta, ju je peljala v sprejemnico. Vsa dekleta so bila zbrana.

Moža sta postala nekako čudno blede. Zobje so jima začeli šklepetati, motna pogleda sta blodila od ene na drugo. Iz prs so jima prihajali grgrajoči vzdihji.

— Dajte jima vina! — je zapovedala starka.

Dekleta so prinesla čaše, pa se jih ni hotel nobeden dotakniti.

— Pijta vendar!

Moža sta tako pogledala staro, da se je prestrašila.

— Pijta vendar! Pijta!

Nepremično sta sedela. V sobi se ni nič ganilo.

— Pijta, prasca! — je zakričala starka.

Prvemu so se prikazale na ustnicah bele pene in začele teči po bradi. Orjak je vstal. Odprl je usta in zatulil, da so se ženske v silnem strahu stresle. Glas je postal vedno silnejši in je bil slednjič podoben tuljenju vola.

Zgrabil je stanko in jo stisnil, da so ji zapokale kosti.

Potem je vstal tudi njegov tovariš. Pene so mu pljusnile iz ust, in ko je zgrabil dekleta, je zaječalo kakor ranjena žival. Začela sta griziti svojih žrtvi, da je brizgala kri naokoli.

Ko so ostale deklice to videle, so hotele pobegniti skozi vrata. Orjaka sta jim zastopila pot. Nastal je silen pretep, bitje, metanje, stiskanje, grizenje. Ko sta vse oklala in pobila na tla, sta se zaletela v steno, razbila stole in započila svoje zobe v mizo. S penečimi ustmi sta letela semtertja, zadevala se drug ob drugega, butala v stene, globoko soplja in slednjič drgetajoča obležala na tleh.

Policija je našla stekla možaka že napol mrtva poleg nezvestnih deklet.

Dospelši do hiše je rekel: — Tukaj počakajta, da se vrnem. Skrajagotovo sta ga razumela.

Deček je skočil v hišo in začel kričati: — Tukaj sta! Sem ju že dobil! In denarja imata kakor toče! Našega jezika ne razumeta.

— Ne kriči tako! — ga je posvarila starka! — Kdo sta? Koga si dobil?

— Mogoče sta kmeta. Sam ne vem kaj sta? Samo to mi je znano, da imata dosti denarja!

— Pelji ju v zadnjo sobo. Dokler imata kaj denarja, bosta lahko ostala pri nas.

Peti ju je peljal v sobo, ki je bila vsa prekrita s težkimi programi.

Sedla sta na tapecirana stola in čakala, kaj se bo zgodilo.

— Gotovo sta lažna — si je mislil Peti in šel k starki.

— Daj jima večerjo.

— Takoj bo gotova. Ena izmed deklet naj jo jima nese. Samo ena, drugače bosta v zadregi.

Površno oblečena deklica jima je prinesla večerjo.

Silila ju je, da bi jedla, pa ni stala hotela ampak neprerokoma sta kazala na nogo in nekaj govorila v tujem, nerazumlj

Norwoodski stavbnik.

Detektivska povest.

"S stališča kriminalnega strokovnjaka", je dejal Mr. Sherlock Holmes, "je postal London izra smrti pokojnega profesorja Moriartyja zelo nezanimivo mesto."

"Jaz pa si skoro ne morem misliti, da bi našel mnogo dostojnih meščanov, ki bi se skladali s tebo", sem odgovoril.

"Da, da, ne smem biti sibičen", je dejal in se nasmehljaj, ko je odmaknil stol od zajtrkovalne mize. "Mesto je gotovo na dobičku in nihče ni na izgubi razen ubogega strokovnjaka, ki je izgubil svoje delo. Ko je bil ta človek še živ, so nudili jutranji listi neskončne možnosti. Pogostoma in bila samo najmanjša sled, Watson, najneznatnejši znak in vendar je bilo dovolj, da sem vedel, da ima ona zlobna zlava svoje prste vmeš, podobno kakor spominja najmanjši tresenje na robu pajčevine človeka na hudobnega pajka, ki preži na njeni sredi. Malenkostne tatvine, zlobni napadi, zločini brez namena — človek, ki je poznal sled, je mogel vse to zasledovati do skupnega izvora. Znanstvenemu proučevalcu višjega kriminalnega sveta ni nobeno mesto v Evropi nudilo toliko ugodnosti kakor jih je tedaj imel London. Toda sedaj —" Zmajal je z ramami in v šali obžaloval stanje stvari, za katero je on toliko storil.

V onem času, o katerem govorim, je bil Holmes že nekoliko mesecev doma, in jaz sem na njegovo prošnjo prodal svojo prakso ter se povrnil v staro naše skupno bivališče v Baker Streetu. Nekaj mlad zdravnik, Verner po imenu, je kupil moje majhno kensingtonsko prakso ter dal zanj največje svoto, ki sem si jo drznil zahtevati — ta dogodek mi je šele čez nekaj let postal jasen, ko sem izvedel, da je Verner daljnji Holmesov sorodnik in da je bil pravzaprav moj prijatelj, ki je dal denar.

Ti meseci najine vkupnosti nisoo bili tako brez dogodkov, kakor je on dejal; ko pogledam v svoje zapiske, najdem namreč, da obsega ta doba slučaj listin bivšega predsednika Murilla in tudi pretresljivo zgodbo holandskega parnika Friesland, kjer bi skoro obadva izgubila svoje življenje. Njegova hladna in ponosna narava pa je bila vedno proti vsemu, kar bi bilo podobno javni pohvali in on mi je v kaj določnih izrazih povedal, da ničesar več ne objavim o njem, njegovih metodah in njegovih uspehih — prepoved, ki jo je šele sedaj umaknil, kakor sem omenil.

Mr. Scherlock Holmes se je po svojem trmistem protestu naslonil nazaj na stol in razvijal svoj jutranji list, ko je vzbudilo najino pozornost strašno zvonjenje zvonce, ki mu je takoj sledil neki zamolkel bobneč glas, kakor če bi kdo s pestjo tolkel po zunanji vratih. Ko so se odprla, je bil slišati v veži velik šum, zatem hitri koraki po stopnicah in trenutek pozneje je planil v sobo razburjen mlad človek, ki je bil ves blede in prepadel. Oziral se je od enega do drugega izmed naju in iz najinih vprašajočih pogledov je spoznal, da se mora opravičiti radi svojega burnega vstopa.

"Žal mi je, Mr. Holmes", je vzkliknil. "Ne smete mi šteti v zlo. Jaz sem skoro blazen. Mr. Holmes, jaz sem nesrečni John Hektor McFarlane."

Govoril je, kakor da bi njegovo ime moglo pojasniti njegov obisk in njegovo vedenje, toda na obrazu svojega tovariša sem videl, da mu je bilo vse skupaj ravno toliko znano kakor meni. "Vzemite si cigareto, Mr. McFarlane", je rekel Holmes ter mu podal škaflo. "Prepričan sem, da bi vam moj prijatelj dr. Watson zapisal pomirjevalno sredstvo radi vašega vedenja. Vreme je bilo zadnje dni tako toplo. Ako se počutite sedaj nekoliko bolj mirnega, me bo zelo veselilo, ako se usedete na oni stol ter nama počasi in mirno poveste, kdo ste in česa želite. Povedali ste svoje ime, kakor da bi ga moral poznati, vendar vas zagotavljam, da ne vem ničesar drugega o vas, kakor da ste samec, pravdnik, prostozidar in astmatik."

Ker so mi bile prijateljeve metode znane, mi ni bilo težko slediti dedukcijam ter opaziti ne posebno značajne oblike, zvitek aktov, obsek urne verižice in nje-

govo dihanje. Naš klient pa je začuden gledal.

"Da, v resnici sem vse to, Mr. Holmes, in vrh tega v tem trenutku najbolj nesrečen človek v Londonu. Za božjo voljo, ne zapustite me, Mr. Holmes! Ako pridejo ter me aretirajo, preden sem končal svojo zgodbo, dajte, naredite, da mi dajo časa, tako da bo moje govorice povedati vso resnico! Vesel bi šel v ječo, ako bi vedel, da vi delujete zame zunaj."

"Aretejco!" je rekel Holmes. "To je v resnici zelo hva — zelo zanimivo. Česa se vas pa dolži, ker pričakujete, da vas primejto?"

"Dolžni me umora Mr. Jonasa Oldacra iz Lower Norwooda."

Izraziti obraz mojega tovariša je kazal sočutje, ki ni bilo povsem nepomembno z zadovoljstvom, kakor se bojim.

"Moj Bog!" je rekel, "šele komaj pred nekoliko trenutki pri zajtrku sem rekel svojemu prijatelju dr. Watsonu, da so senzacionalni slučajji izginili iz naših časnikov."

Naš obiskovalec je iztegnil svojo tresočo roko ter pobral "Daily Telegraph", ki je še vedno ležal na Holmesovih kolenih.

"Ako bi pogledali vanj, gospod, bi na prvi pogled videli, v kateri zadevi prihajam to jutro k vam. Čutim, kakor da bi bilo moje ime in moja nesreča v ustih vsakega človeka." Obrnil je list, da pokaže notranjo stran. "Tukaj je in z vašim dovoljenjem vam bom vso stvar prečital. Poslušajte, Mr. Holmes. Naslovne vrstice se glase: 'Misteriozna afera v Lower Norwoodu. Dobro poznani stavbnik izginil. Sumi se na umor in požig. Sled za zločinem'. To je sled, ki je že slede, Mr. Holmes, in jaz vem, da pelje naravnost do mene. Sledili so mi od postaje London Bridge in prepričan sem, da samo čakajo zapornega povelja, da me primejo. Sree bo potrla moji materi — sree ji bo počilo!" V velikem svojem strahu pred aretacijo je sklepal svoje roke in se zibal v stolu naprej in nazaj.

Z zanimanjem sem zrl na tega človeka, ki je bil obdolžen velikega zločina. Bil je plavalas, precej lepega, bledega, obrtega obraza, prestrašenih modrih oči in majhnih ust. Star je bil morda kakih sedemindvajset let, njegova obleka in obnašanje je bilo gentlemanško. Iz žepa svetlega poletnega površnika mu je molel zavitek aktov, ki je pričel o njegovem poklicu.

"Mi moramo porabiti svoj čas", je rekel Holmes. "Watson, bodi tako prijazen, vzemi časnik in prečitaj tozadevno poročilo."

Pod debelimi naslovnimi vrsticami, ki jih je že prečital naš klient, sem čital naslednjo važno zgodbo:

Pozno sności ali zgodaj danes zjutraj se je pripetil v Lower Norwoodu dogodek, o katerem se sumi, da je resen zločin. Mr. Jonas Oldacre je dobro znan stanovalec v onem predmestju, kjer je že več let izvrševal svojo obrt kot stavbnik. Mr. Oldacre je samec kakih dvainpetdeset let in živi v Deep Dene House na sydenhamskem koncu istega imena. Na glasu je, da je človek ekcentričen, obnašanja, skrivnostni in samotar. Pred nekoliko leti se je odtegnil svoji obrti, pri kateri si je baje pridobil precejšnje premoženje. Zadal za hišo je majhen stavbni prostor in sności okoli polnoč je bila požarna bramba obveščena, da gori ena izmed skladanice. Brizgalke so bile kmalu na licu mesta, toda suhi les je goril z veliko silo in nemogoče je bilo omejiti ogenj, dokler ni skladanica pogorela do tal. Do tujak je bil ves dogodek videti povsem navaden, videti pa je, da kažejo razni sledovi na resen zločin. — Splošno se je izražalo začudenje, ker na mestu ognja ni bilo opaziti lastnika tega prostora; povprašali so po njem in pokazalo se je, da je izginil. Preiskali so njegovo sobo in dognali, da postelja ni bila dotaknjena, da je bila blagajnica, ki je bila v sobi, odprta, da je množica važnih pisem ležala raztresena po sobi in končno, da so našli znake krvavega boja, majhne sledove krvi znotraj v sobi in palico iz hrastovine, ki je bila na ročaju tudi krvava. Znano je bilo, da je Mr. Jonas Oldacre imel pozno ponočni obisk v svoji spalni sobi, in palico, ki so jo našli, so spoznali kot last te osebe, ki je neki mlad londonski pravdnik, John Hektor McFarlane po imenu, mlajši družabnik tvrdeke Graham in McFarlane, št. 426 Gresham Buildings, E. C. Policijska misli, da ima do-

kaze v rokah, ki pričajo o zelo prepričevalnem nagibu zločina in splošno ni dvoma, da se bodo stvari senzacionalno razvile.

Pozneje: Pred sklepom lista smo dobili poročilo o govoricah, da je bil Mr. John Hektor McFarlane aretiran, ker je obdolžen umora Mr. Jonasa Oldacra. Gotovo pa je, da je zoporno povelje že izdano. Pri preiskavi v Norwoodu so prišle nadaljnje in žalostne stvari na dan. Poleg znakov o boju v sobi nesrečnega stavbnika je sedaj znano, da so našli, da so bila francoska okna njegove spalnice — ki je v pritičju — odprta, da so našli znamenja, kakor bi nekdo vlekel neke predmet preko dvorišča do skladanice in končno se zatrjuje, da so našli med pepelom in ogoriki sežgane ostanke. Policijska teorija je, da se je zgodil zelo senzacionalen zločin, da je bila žrtev ubita v svoji spalnici, njegovi papirji uropani, njegovo truplo pa vlečeno preko dvorišča do skladanice, ki je bila nato zažgana, da se skrijejo vsi sledovi zločina. Vodstvo kriminalne preiskave je v izkušenih rokah nadzornika Lestrada iz Scotland Yarda, ki s svojo znano energijo in vztrajnostjo zasleduje sledove.

Sherlock Holmes je z zaprtimi očmi in sklenjenimi rokami poslušal to zanimivo poročilo.

"V tem slučaju se v resnici nahaja več zanimivih točk", je rekel počasi, kakor po navadi. "Ali smem pred vsem vprašati, Mr. McFarlane, kako je to, da ste še vedno slobodni, ker je dovolj dokazov, kakor se kaže, ki bi upravičili vašo aretacijo?"

"Jaz stanujem v Torrington Lodge, Blackheat, pri svojih starših, Mr. Holmes. Toda sności sem imel zelo pozno opravka z Mr. Jonasom Oldacrom, ostal v nekem hotelu v Norwoodu, ter odtod odšel proti svoji pisarni. Ničesar nisem vedel o vsej zadevi, in sem bil v vlaku, ko sem čital, kar ste pravkar slišali. Na mestu sem spoznal strašno nevarnost svojega položaja in odhitel sem, da vam izročim vso zadevo. Ne dvomim, da bi me prijeli ali v moji pisarni v mestu ali pa na mojem domu. Neki človek je šel za menoj do postaje London Bridge in prav nič ne dvomim — Sveta nebesa, kaj je to?"

Bil je glas zvonce, ki so mu na mestu sledili težki koraki po stopnicah. Trenutek pozneje se je prikazal naš stari prijatelj Lestrade med vrati. Preko njegovih ram sem opazil enega ali dva stražnika v uniformi.

"Mr. John Hektor McFarlane", je rekel Lestrade.

Naš nesrečni klient je ves blede vstal.

"Aretiram vas radi premišljenega umora Mr. Jonasa Oldacra iz Lower Norwooda."

McFarlane se je obupno obrnil proti nama in se zopet zgrudil v svoj stol, podobno kakor človek, ki je uničen.

"Samo en trenutek, Lestrade", je dejal Holmes. "Pol ure več ali manj vam je vseeno; ta gospod je bil ravno na tem, da nam pokaže poročilo o tej zelo zanimivi zgodbi, ki nam morda pomore, da jo razjasnimo."

"Po mojih mislih ne bo nikakih težav, da se razjasni", je dejal Lestrade.

"Navzlic temu pa me bo z vašim dovoljenjem zelo zanimalo poslušati njegovo poročilo."

"No, Mr. Holmes, težko mi je odreči vam kako prošnjo, kajti bili ste na uslugo policiji enkrat ali dvakrat v preteklosti in mi v Scotland Yardu smo vam precej dolžni", je rekel Lestrade. "Vendar pa moram ostati pri svojem ujetniku in čutim se primorane, da ga opozorim, da pride vse, kar poreče, v preiskavi zoper njega na vrsto."

"Ničesar si ne želim bolj", je dejal naš klient. "Vse, kar prosim, je to, da bi poslušali in spoznali popolno resnico."

Lestrade je pogledal na svojo uro. "Pol ure vam dovolim", je rekel.

"Pred vsem vam moram povedati", je dejal McFarlane, "da ne vem ničesar o Mr. Jonasu Oldacru. Po imenu mi je bil znan, kajti moji starši so bili več let znani z njim, vendar so se ločili. Raditega sem se nemalo začudil, ko je večeraj popoldne okoli trete ure on vstopil v mojo pisarno v mestu. Še mnogo bolj pa sem se začudil, ko mi je povedal namen svojega obiska. V roki je imel več listov nekega zapisnika, ki so bili vsi popisani — tukaj se nahajajo — in jih je položil na moje mizo."

"Tukaj je moja oporoka", je rekel. "Želim, da bi jo vi, Mr. Mc-

Farlane, deli v primerno postavno obliko. Jaz ostanem medtem tukaj."

"Pripravil sem se, da jo prepišem, in lahko si mislite moje začudenje, ko sem spoznal, da je prepustil z nekimi pridržki vse svoje premoženje meni. Bil je čuden, majhen, lakav človek s sivimi obrvi, in ko sem se ozrl proti njemu, sem videl njegove ostre sive oči z vzradoščenim izrazom uprte vame. Kar nisem mogel vrjeti svojim očem, ko sem čital določbe oporoke. On pa je dejal, da je samec, ki nima skoro žive sododne duše, da je poznal v svoji mladosti moje starše in da je vedno slišal o meni, da sem zelo dober mladenič in da je zagotovljen, da bo njegov denar v dobrih rokah. Meni seveda ni bilo mogoče drugega, kakor jecljaje ga zahvaliti Oporoko smo primerno završili, podpisali, priča pa je bil moj pisar. Na onem modrem papirju je vse to, tile papirji so sirov osnutek, kakor sem že povedal. Mr. Jonas Oldacre mi je nato povedal, da ima doma celo vrsto listin — najeminskih pogodb za poslopja, lastninskih, zastavnih, časinskih listin itd. — ki jih moram videti, da jih bom razumel. Dejaj mi je, da ne bo prej miren, dokler vsa zadeva ne bo urejena, ter me je prosil, da bi prišel zvečer k njemu v Norwood, da prinesem s seboj oporoko in uredim vse zadeve. 'Vendar zapomni si, dečko moj, nobene besedice o vsej zadevi tvojim staršem, dokler ni vse v redu. Midva si obdrživa vse zate, da jih malo iznenadiš.' S posebno vneto je obstojal na tem in jaz sem mu moral vse obljubiti."

"Lahko si mislite, Mr. Holmes, da sem bil v takem razpoloženju, da mu nisem mogel ničesar odreči, za kar bi me prosil. On je bil moj dober prijatelj in moja želja je bila, da mu izpolnim njegove želje v vsakem oziru. Brzjavi sem domu, češ da imam važne opravke in da mi je raditega nemogoče povedati, kako pozna da bom. Mr. Oldacre mi je še povedal, da želi, da bi z njim večerjal, in sicer ob devetih, ker ga najbrže pred to uro ne bo doma. Vendar sem nekoliko težko našel njegovo hišo in bila je že skoro pol desetih, ko sem prišel tja. Našel sem ga —"

"En trenutek!" je rekel Holmes. "Kdo je odprl vrata?"

"Neka ženska srednjih let, ki je bila njegova hišna, kakor mislim."

"In ona je bila, ki je omenila vaše ime, kaj ne?"

"Tako je", je dejal McFarlane.

"Prosim, nadaljujte."

McFarlane si je obrisal svoje potno čelo, nato pa je nadaljeval svojo pripoved:

"Ta ženska mi je pokazala v družinsko sobo, kjer je bila pripravljena bogata večerja. Pozneje je me Mr. Jonas Oldacre peljal v svojo spalnico, v kateri je stala težka denarna skrinja. Odprl jo je in vzel iz nje množico listin, ki sva jih začela skupno pregledovati. Bilo je med enajsto in dvanajsto uro, ko sva končala. Dejaj mi je, da ne smeva motiti hišne. Velel mi je, da oditi skozi odprto francosko okno njegove spalnice, ki je bilo ves ta čas odprto."

"Ali je bilo okno zastrto?" je vprašal Holmes.

"Tega ne morem gotovo reči, vendar mislim, da samo na pol. Da, spominjam se, ko je potegnil zastor kvišku, da bi odprl okno. Pri odhodu nisem mogel najti svoje palice, on pa je rekel: 'Nič zato, dečko, sedaj te bom večkrat videl, kakor upam, in spravil bom tvojo palico, dokler ne prideš ponjo.' Tako sem ga pustil tamkaj; denarna skrinja je bila odprta, listine pa zložene v zavitkih na mizi. Bilo je tako pozno, da nisem mogel več domu v Blackheath, raditega sem prenočil pri 'Anerleyskem grbu' in meni ni bilo ničesar več znanega, dokler nisem zjutraj čital o tej strašni zadevi."

"Ali želite še kaj drugega vprašati, Mr. Holmes?" je dejal Lestrade, ki je tekom te znamenite povesti enkrat ali dvakrat privzdignil svoje obrvi.

"Ne, dokler nisem bil v Blackheathu."

"Hočete reči v Norwoodu?", je dejal Lestrade.

"Oh, da; na vsak način sem to hotel reči", je dejal Holmes in se zagonetno nasmeljal. Lestrade je po več izkušnjah, kakor jih je bil voljan priznati, spoznal, da je ta nad vse bistroumna glava prodrla skozi ono, kar je bilo njemu nedoumno. Videl sam, kako

je ravovedno pogledal svojega tovariša.

"Mislim, da bi bilo dobro, ako bi na mestu izpregovoril z vami nekoliko besedi. Mr. Holmes", je dejal. "Mr. McFarlane, dva stražnika čakata zunaj pred vrati, pred hišo pa voz." Nesrečni mladi človek je vstal, še enkrat proseče pogledal na naju ter odšel iz sobe. Stražnika sta ga odvedla do voza, Lestrade pa je ostal.

Holmes je vzel v roke one strani, na katerih je bil sirovi osnutek oporoke in jih z največjim zanimanjem opazoval.

"Nekaj je na teh listih, Lestrade, ali ne?" je rekel ter jih porinil k njemu.

Uradnik jih je zmedeno pogledal.

"Jaz lahko berem prve vrstice in te sredi druge strani in eno ali dve na koncu konca. Te so tako razločne kakor da bi bile tiskane", je dejal; "toda kar je pisano vmes, je zelo slabo in na treh mestih sploh ne morem ničesar čitati."

"In kaj sklepate iz tega?" je dejal Holmes.

"No, kaj pa vi sklepate iz tega?"

"Da je bilo pisano v vlaku; dobra pisava predstavlja postaje, slaba pisava gibanje in zelo slaba pisava prehod preko ogibališč. Znanstven strokovnjak bi takoj izjavil, da je bilo to pisano na predmestni progi, ker ni nikjer drugje mogoče kakor v neposredni bližini velikega mesta, da bi se mogla ogibališča vrstiti tako hitro drugo za drugim. Ako priznamo, da je na vsej poti pisal oporoko, potem je bil vlak ekspresni vlak, ki se ustavi samo enkrat med postajama Norwood in London Bridge."

Lestrade se je začel smejati. "Vi ste vse preveč zame, kadar pridete s svojimi teorijami, Mr. Holmes", je rekel. "V kakšni zvezi pa je to s tem slučajem?"

"No, to potrjuje povest mladega človeka do tja, da je Jonas Oldacre napisal svojo oporoko na svojem večerajšnjem potovanju. Čudno je to — ali ne? — da more človek tako važno listino sestaviti tako kar tjavendan. To priča, da ni pričakoval, da bo imela posebno praktično vrednost. Ako človek naredi oporoko, ki naj ne bi bila nikoli pravomočno, potem stori na ta način."

"No, on je istočasno napisal svojo smrtno obsodbo", je dejal Lestrade.

"Oh, ali res tako mislite?"

"Ali vi ne?"

"No, popolnoma mogoče je; vendar meni slučaj še ni jasen."

"Ni jasen? No, ako to ni jasno, kaj more biti potem jasnejše? On je mlad človek, ki naenkrat izve, da postane premožen, ako neki gotov starejši človek umrje. Kaj stori potem? On ne pove nikomur ničesar, vendar uredi vse stvari tako, da pride v oni noči pod kako pretezo k svojemu klientu. Tam čaka, dokler se edina druga oseba v hiši ne poda spat, zatem pa v samotni starčeve sobe umori tega, sežge njegovo truplo v skladanici ter odide v bližnji hotel. Krvave lise v sobi in tudi na palici so zelo majhne. Mogoče je, da je menil, da bo izvršil svoj zločin brez preliivanja krvi in se je nadejal, da skrije vse sledove načina njegove smrti, kadar bi truplo bilo sežgano — sledove, ki so iz gotovih vzrokov morali voditi do njega. Ali ni vse to jasno?"

"Name naredi vtis, moj dobri Lestrade, kakor da je vse ravno nekoliko preveč jasno", je rekel Holmes. "Vi ne pridnete domisljije k svojim ostalim velikim lastnostim; toda ako bi se mogli samo za en trenutek predstaviti na mesto tega mladega človeka, ali bi porabili prav ono noč po oporoki, da bi izvršili zločin? Ali se vam ne bi zdelo nevarno narediti tako ozko zvezo med obema dogodkoma? In dalje, ali bi si izbrali ono priliko, o kateri je o vas znano, da se nahajate v hiši, ko vas je hišna pustila vstopiti? In končno, ali bi se tako zelo potrudili, da bi skrili truplo, pa vseeno pustili svojo palico v znamenje, da ste vi zločinec? Priznajte, Lestrade, da je vse to zelo neverjetno."

"Kar se tiče palice, Mr. Holmes, veste prav tako dobro kakor jaz, da je zločinec pogosto razburjen in izvrši stvari, ki bi jih hladnokrvnen človek nikoli ne storil. Najbolj gotovo se je bal vrniti v sobo. Podajte mi drugo teorijo, ki bi krila vsa dejstva." (Nadaljevanje v prihod. prilogi.)

Za smeh in kratek čas.

VPRAŠANJE.

— Gospod poročnik, kaj je to "ljubezen na prvi pogled"?
— Če mi ženska pade v istem trenutku v oči kot v naročje.

DVOUMNO.

— Kaj bo takrat, ljubica, ko ti bo oče izplačal dedščino?
— Nič, pred očmi se mi bo stemnilo!

PREMALO ZAUPEN.

— No, kako vam kaj ugaja slika?
— Nič posebnega, ker si bo takoj vsakdo mislil, da ste jo vi napravili.

VSE SO ENAKE.

— Kaj ne, gospod doktor, da imajo možki rajše drugačne ženske kot klepetave?
— Kako drugačne?

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kana.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUER, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, od društva št. 2., Ely, Minn.
JOHN KOVACH, od društva št. 114., Ely, Minn.Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Kako je Šiška dobila ime "Schönau"? Glede tega imena strokovnjaki še niso na jasnem, kje da so ga Nemci pravzaprav iztaknili. Evo vam rešitev zagotovo! In odločno se zatrjuje, da to ni šala, ampak popolnoma resnica, kar je že nekaterim Šiskarjem znano. Pri neki tamošnji tovarni je bilo stranišče, katerega je ljudstvo nazivalo v šali "Lepi dol". Nekoč se snidejo trije veljaki (en Slovenec in dva Nemci), kateri so širši javnosti vsi osebno znani, še bolj pa njihova imena, ter se začno šaliti, da mora "Lepi dol" zadobiti tudi nemško ime. In naglo so jo dobili. "Schönau" naj se imenuje, so dejali in ostalo je pri tem. Ko so pa Nemci pozneje iskali za Šiško nemško ime, se jim ni zdelo nobena beseda pripravnejša, kakor "Schönau". Sedaj pa imate izvor te spakendranke!

Ljubljancem Fran Ogrin pridobil v kolesarski tekmi prvenstvo. V Trstu se je vršila kolesarska dirka za primorsko prvenstvo na 70 km dolgi progi Vrde, Bazo, vica, Podgrad, Trst. Med drugimi sta startala znana ljubljanska dirkača Ogrin in Rebolj. Dirka je bila jako interesantna; razvil se je hud boj med Tržačanom Šiško, včim, Ogrinom in Reboljem. V najbolj napeti tekmi je skočil v Hrpeljah neki otrok Ogrinu pod kolo, vsled česar je ta padel in se poškodoval na nogi. Toda kmalu je dohitel Šiško, ki je bil na samem vrhu. Nazaj grede je na nekem ovinku padel Šiško, tako da je moral tudi Ogrin stopiti s kolesa. Končno je zmagal Ogrin ter s tem pridobil primorsko prvenstvo. Drugi je bil Šiško, tretji pa Rebolj.

Pobalinski napad na avtomobil. Na Viču so neki pobalini napadli s kamenjem neki avtomobil. Gospodarja so pod levim očesom precej ranili.

Aretirana svinjarija. V Trnovem so aretirali brata B., ker sta spolno zlorabljala svojo nekoliko slabomozno sestro.

Ženi je žile prerezal. V Tesarski ulici št. 3 v Ljubljani stanujoči Matevž Miklavčič je v nekem prepiru prerezal na levi roki svoji ženi Neži žile. Žensko so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, mož se bo moral radi te naglice zagovarjati pa pred sodiščem.

Pasji kontumac je proglašen do preklica v kamniškem okraju, ker se je uradno dognala steklina pri dveh pseh, ki sta ugriznila 13 oseb. Psi morajo biti neprenehoma na verigi ali pa morajo imeti nagobčnike, ki zabranjujejo ugrizenje in se morajo razum tega voditi na vrvi. Pse bodo popisali, nastavili pasji kataster in vse pse seznamovali z uradnimi znamki.

V javne prostore je prepovedano s seboj jemati pse. Uvedel se je torej v kamniškem okraju najstrožji kontumac.

ŠTAJERSKO.

Agenti na delu. V trboveljski okolici se klati vse polno raznih agentov, ki vsiljujejo rudarjem razno zlatino in srebrnino, toda pozneje, ko jo je agent že odkuril, se dožene, da je vse one oslepil, ki so od agenta kupili kako zlatino ali srebrnino.

Novi rešilni vozovi za Laški trg, Trbovlje in Voitsberg. Tvrdka Koller je po naročilu Društva rdečega križa za politični okraj Celje izdelala dva nova rešilna voza, in sicer enega za Laški trg, enega pa za Trbovlje. Ker se rešilna društva v obliki rešilnih bramb zelo širijo, je tudi prostovoljno gasilno društvo v Voitsbergu naročilo pri tvrdki Koller en tak voz.

Odklikovanje. Čuvaju na mariborskem glavnem kolodvoru Janca Pijavcu je podelil cesarski namestnik kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Glavni izpit na orglarski šoli v Celju se je vršil 13. julija, in sicer pod nadzorstvom opata Frana Ogradija in dr. Ivana Jančiča. Po izpraševanju so gojenci pokazali svoje zmožnosti na orglah, glasovirju in goslih.

Novo veteransko društvo so ustanovili v Marenbergu.

PRIMORSKO.

Pekovska zadruga v Trstu je imela te dni občni zbor, na katerem se je sklenilo, izročiti posredovalnico dela "Narodni delavski organizaciji". Vsi tedaj je odbor Zadruge pekovskih pomočnikov, ki se nahaja v rokah socialnih demokratov, sklical občni zbor, na katerem se je sklenilo, da se napove gospodarjem brezobzirni boj. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se povdarja, da je oddaja posredovalnice dela Narodne organizaciji proti delavski pogodbi, ki je bila sklenjena dne 1. aprila t. l. med pekovskimi mojstri in pomočniki. Druga resolucija se izreka proti zahtevi pekovskih mojstrov, da bi se prodajalne zapirale že ob 8. uri zvečer. In končno sta bili sprejeti dve resoluciji, v katerih se zahteva strogo izvedbo zakonskih predpisov o nedeljskem počitku.

Ostrelje v hrvaškem Primorju. V Zavrtnici poleg Jablanca so pričeli graditi naprave za gojenje ostrig, in sicer na deželne stroške. To bo prvo izrejevališče ostrig v Transilvaniji.

Odkladna veroučitelja v Podlebi. Upravno sodišče je razpravljalo o pritožbi pomnoženega okrajnega šolskega sveta v Tolmini proti naučenemu ministru v zadevi potne pristojbine učitelju

verouka. Učitelj verouka, ki uči krščanski nauk v Podlebi, mora hoditi iz Sedla v Podlebo nad 3 km dolgo pot in je zato zahteval postavno odškodnino pri okrajnem šolskem svetu, ki je pa zahtevo odklonil, čes, da je zgolj vozna pot daljša kot 3 km, pešpot pa je dolga le 2 km. Goriško-gradišanski šolski svet je pa ugodil pritožbi veroučitelja in mu priznal potno odškodnino, ker je za daljavo merodajen vozni, ne pa pešpot. Proti tej odredbi, ki jo je tudi naučno ministrstvo potrdilo, se je pomnoženi okrajni šolski svet v Tolmini pritožil, čes, da je za potno odškodnino merodajna le najkrajša zveza, v tem slučaju pešpot. Veroučitelj je izpovedal, da morejo po strmi in skalnati pešpoti hoditi le kože in druge zveri, ne pa ljudje. Upravno sodišče je pritožbo odklonilo.

KOROŠKO.

Trgovinski minister dr. pl. Schuster je nastopil svoj dopust in se je odpeljal v Smohor.

Samomrc. V Manji vsteli pri Kotju se je 21. julija ustrelil lovec Anton Kneer, doma iz Egenberga pri Gradcu.

Utonila. V Rabljski potok je 22. julija padla devetletna Ana Skarj, rudarjeva hči. Drugi dan jo je našel v vodi rudar Strobl.

HRVAŠKO.

Smrt pod vozom. Stjepan Erceg iz Horvata v samoborskem okraju je na Savski cesti v Zagrebu hotel prehiteti neki drug voz; pri tem je odletel na tla in prišel pod kolesa, da je bil na mestu mrtve.

Zaradi razžaljenja veličanstva so aretirali v Lačarki neko Drago Lazarevič in jo izročili sodišču v Mitrovici.

Iznajdljivost samomorilcev. V Zagrebu so zaprli nekega pustoloveca Josipa Čakloviča. V zaporu je hotel izvršiti samomor na ta način, da je izpil pol čaše vode, pomešane s hipermanganom. Umrli ni, pač pa so ga popadli silni krči. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu izčistili želodec. Že prej nekoč pa si je prerezal žile na roki.

Za sanacijo karlovske hranilnice je predlagal ravnatelj Hrvatske deželne banke Plavšić, naj bi se vlagateljem takoj izplačalo 50 odstotkov njihovih vlog, ostalo pa polagoma vsako leto nekaj; le obrestni bi vlagatelji ne dobili nobenih.

Poročil se je češki profesor Peter Holecček v Sarajevu z gđ. Marijo Režacevo iz Pribrama na Češkem.

Bogskrunstvo v Maji. "Hrvatska" prinaša pismo župnika Gjura Barišića iz Maje, v katerem poroča, da so neznanci vložili v noči od 20. na 21. julija v zakristijo tamošnje katoliške cerkve, kjer so razmetali vso mašno obleko. V cerkvi sami so odprli tabernakelj in ciborium, pomotali hostije po tleh, oltar razkrili in svečnike pomotali. Tudi na drugih oltarjih so vse razmetali. Ukradenega pa ni bilo ničesar. To se je uradno konstatiralo. Vlomilec torej niso bili navadni tatovi, temveč brčkone kaki protikatoliški fanatiki.

Nesreča na železnici. V Zagrebu je vlak povozil 52letnega železniškega čuvaja Gjura Gašparoviča, ki zapušta ženo in dvoje otrok. Truplo je vlak popolnoma razmesaril.

V kopalšče Krapinske Toplice je prispelo 1102 strank z 2126 osebami v zdravilišče.

SLOVENSKA BENEČIJA.

Štiri novomašnike imamo letos med beneski Sloveni: Peter Hvalica, Peter Černoja, Anton Kufolo in Viljem Kuleto, vsi štirje zavedni Slovenci, prva dva izmed šentpeterskih, druga pa iz tarčentskih Slovencev. Štirje novomašniki in prav toliko izpraznjenih slovenskih duhovnjak. Kakor nalašč! Vsem je že določena služba: Hvalica gre v Dolnji Brnask tisk St. Petra. Černoja pride v Kočice (Sv. Lenart) namesto Monkarja, ki je izvoljen za župnika starogorske župnije z rezidenco v Čelah, ker zdaj na Stari gori oskrbujejo zavetišče patri kapucini, a Čela so itak boljša vas; Kuleto gre v Mažarole, Kufolo pa v Prosnid. V Prosnidu je bil dozdaj Dorbolo, zdaj pa pride v Nedizko dolino v Laze. V Reziji je ravnokar ustanovljena nova kaplanija, in sicer v Osojanah, kjer že službuje Causero, premečen iz Mažerol.

Častni kanonik. A. Gujon, št. peterski župnik, je bil zadnjič odklikovan z naslovom častnega kanonika čedajkega kapitelja, kar

je slovenska domača duhovščina vzela na znanje z veliko zadovoljnostjo. Slovenci so od nekaj let sem zelo bolj spoštovani od duhovne in od civilne strani, nego so bili v prejšnjih letih.

Banka v St. Petru. Razne domače in druge osebe so pod pokroviteljstvom videmske "Banca popolare" podpisale pogodbo za ustanovitev banke pod naslovom "Banca di S. Pietro al Natissimo". Začetni kapital znaša 80.000 lir. Duša vsemu podjetju je Josip Sirk, ki vsestranski deluje za blagor in poitaljančenje naše uboge deželice. St. Peter se čedalje bolj razvija. Novih stavb je precej in druge se napravljajo. Sedaj si zidajo velik zavod za deklince neke italijanske mune. Žensko vladno učiteljice že nima več prostora, toliko gojenk se oglašča. Slovensko lice St. Petra se hitro izboljša. Še služba božja je slovenska.

Deželne volitve so se vršile v prvi polovici julija. Šentpeterski Slovenci spadajo k čedajskemu volilnemu okraju, kateri voli šest poslancev, pet za večino, enega za manjšino. Imeli smo dve listi, katoliško in protiklerikalno. Borba je bila huda. Baje je vso protiklerikalno akcijo osnoval lokalni državni poslanec Mompurgo, ki je prišel v državno zbornico s katoliškimi glasovi. Nasprotni stranki sta imeli dva skupna kandidata, dva poštena in zmerna liberala, ki sta bila preje tudi v katoliški listi, a sta prišla med nasprotni kandidati iz taktičnih ozirov. Seveda katoliški bi jih ne bili smeli več voliti. Obržali so jih iz lojalnosti, posebno, ker se ni bati hudega od njiju. Izid je bil sledeči: Advokat Coren 6032 glasov, dr. Rubini 5994 (ta dva sta bila voljena od obeh strank), monsgr. Trinko 5010, advokat Brosadola 4796, prof. Musoni 4711, prof. Goja 4421 glasov. Tri se čisti katoliški, dva zmerna konservativca, prof. Musoni je z liberalne liste. Zanj je glasovalo mnogo Slovencev, ker je Slovenec, drugače bi bil ostal v manjšini namesto prof. Goje. Slovenci imajo torej dva poslance. Zmaga naših je tembolj značilna, ker pred par leti se je bila zadržala strasanska vojska in je bilo mnogo demonstracij proti našim poslancem v deželnem zboru. Najhujše sta bila napadena advokat Brosadola in prof. Trinko. Tega poslednjega so takrat zgrabili vsi večji italijanski časniki tudi kot panslavista.

PROŠNJA.

Podpisani, doma iz Dobernič na Dolenjskem, sedaj v Grove City, Pa., se obračam z milo prošnjo do rojakov, da bi mi pomagali v grozni nesreči, ki me je zadela. Prosim vas za kak milodar, dragi rojaki, da bom mogel preživeti sebe, svojo ženo in šest nedoraslih otrok. Dne 12. septembra 1912 sem se ponesrečil v rovu št. 5 v Leesburgu, Pa., ter dobil kilo (pruh). Osem dni pozneje so me operirali, pa je ostalo vse brez uspeha. Videc, da ni nobenega upanja, da bi še kdaj ozdravel, so me poslali v sirotišnico. Tam je bilo tako slabo, da mi ni bilo več za živeti. Po preteku šestih tednov so me poslali domov in od tistega časa se nahajam pri svoji družini. Dosedaj so me nekoliko podpirali ljudje drugih narodnosti, sedaj so se pa naveličali. Ravnatelj sirotišnice mi je zarental na neki farmi malo hišico. Pred kratkim so mi povedali, da mi poteče rent s 1. novembrom. Če ne bom mogel plačati, me bodo postavili na cesto. S čim naj plačam revež, ker že dve leti nimam niti za vsakdanji kruh? Kam naj grem v hudi zimi, sam bolan, z ženo in šestimi otroci? Nimamo ne hrane, ne obleke, ne obuvala. Vse, kar sem si bil prihranil ona leta, ko sem še delal, je pošlo. Ker ne morem hoditi in opravljati nobenega dela, ponizno prosim rojake, da bi mi že vsaj toliko darovali, da bi imel za rent in da bi si kupil kravo, da bi imeli otroci mleko. Brez vaše pomoči, dragi rojaki, mi ni mogoče živeti. Vsak najmanjši dar mi bo dobrodošel, za vsak cent vam bom srčno hvaležen.

John Zupan, R. F. D. 12, Box 13, Grove City, Pa.
Darovi naj se blagovolijo pošiljati na uredništvo Glas Naroda.
Rojaka Zupana sva obiskala in potrjujeva, da so vsi podatki na prošnji resnični. Anton Valentinič, Box 14, Farrell, Pa.; Janez Berglez, New Castle, Pa.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR "GLAS NARODA", NAJVEČJI DRŽAVAH.

Kje je moj mož JOHN PALČIČ, podomače Mihavec iz Vrhnik pri Ložu? Za njega bi rada zvedela njegova žena Terezija Palčič. Zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, ali naj se pa sam javi na moj naslov: Mrs. Theresia Palčič, 1083 E. 64. St., Cleveland, Ohio. (22-25-8)

Rad bi zvedel za ANTONA TURK ali ANTONA ROŠO. Doma je iz Razdrtega pri Postojni. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. Omenjeni je star 57 let in ima baje farmo v bližini Clevelanda. — Frank Pavčič, P. O. Box 7, Dodson, Md. (21-22-8)

Rada bi izvedela za naslov rojaka JOHNA GORINSEK. Pred tremi meseci je bil pri meni na hrani in stann. Od tu je šel šel potem v Milwaukee, Wis. Jaz sem mu že pisala tri pisma in vsa so mi bila vrnjena. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anna Remz, Box 332, Boswell, Pa. (20-22-8)

PREPOROČILO.

Rojakom se priporočam za vezanje knjig. Izdelujem in prodajam vsakovrstne usnjate denarnice. Imam angleške žepne kalendarje. Jaz sem edini slovenski knjigovez v Ameriki.

Alois Gregorin, 20 Judge St., Brooklyn, N. Y. (25-10 1x v t)

POZOR POŠILJATELJEM DENARJA!

One, ki žele poslati domov denar, obveščamo s tem, DA POD NOBENIM PO. GOJEM ne odpošiljamo DO PREKLIKA denarja v staro domovino. Nobena banka v New Yorku ne dobi la kupcij in raditega smo TUDI MI USTAVILI PO. SLOVANJE. KAKOR HI. TRO SE RAZMERE IZ. BOLŠAJO, BOMO OB. VESTILI ROJAKE PO. TOM CASOPISJA. Tvrdka Frank Sankser.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 50c. " " " " " "
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallon (sočec) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporočaMarija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od
zdravnikov priznано
kot najboljšo sredstvo
proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pisмено na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači
TROPINJEVEC in SLIVOVKO,
kuhana v naši lastni distillery.
Poštna naročila se točno izvršujejo.Prva Slovenska veletrgovina
The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Special Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako priljučna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

V preteklih dneh.

Dostikrat slišimo, kako so živeli naši predniki in kako zdravi so bili. Ziveli so v vednem stiku z naravo, brez vsakih posebnosti. To je skoro nemogoče za ljudi, ki žive v mestih ter uživajo življenje. To nepravilno življenje, kakor tudi pomanjkanje svežega zraka in solne luči, učinkuje slabo na nas ter nas sili, da si poiščemo zdravila, ki bodo držala naš prebavni sistem v redu. Tako sredstvo je dobro znano

TRINER-JEV
ameriški Elixir grenko vino.

Prvi namen tega zdravila je, da očisti drobovje vsega, kar ne spada tjakaj, posebno delov hrane, ki so ostali tamkaj ter se tam razkrajajo. Ta gnila tvarina zastruplja celo telo. Drugi namen pa je, da se okrepi drobovje, z namenom, da se prepreči zapeten pojav bolezni. Priporočamo trajno uporabo tega sredstva.

Pri želodčnih boleznih,
pri boleznih na jetrih,
pri boleznih v črevesu,

učinkuje navadno popolnoma, ker prinaša olajšave. Isto velja pri različnih simptomih, naprimer zaprtju, razdraženosti živcev, kolcanju, bolestitih in krčih, bleđi ali rmenkasti barvi obraza, slabosti, pomanjkanju teka in spanja.

V vseh lekarnah.

JOSEPH TRINER,

Manufacturer,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Triner-jevo mazilo je zelo uspešno sredstvo, katero se lahko razredči z oljem iz oliv. Bolečine v členih, sklepah in mišicah izginejo čisto po enkratni uporabi. Imejte ga doma, da ga imate pri rokah, kadar ga rabite.

O MOŽU, KI JE UKRADEL SVET.

Roman 20. stoletja.

Spisal Holt W. White; za "Glas Naroda" priredil *.

(Nadaljevanje.)

Poskušnja čudovitega zrakoplova.

"Umakni se nekoliko v stran, sinček," reče Strong, "in pusti MENI NEKOLIKO gumb. Če meni, da bo stroj vzdržal, hočeva z zrakoplovom danes nekaj poskusiti, kar dosedaj še nista." —

"Le na delo," reče Hangley in se nekoliko umakne, da naredi Strongu prostor.

"Najprvo poskusiva nad močvirjem," meni Strong. Močvirje je ležalo uprav pod njima. Široko je bilo skoro dva akra in poraščeno s vitkimi jeklam. Drevje je bilo precej gosto zasajeno.

Strong pritiska svoj tenki prst na gumb znamenovan črko 'L', kar je povzročilo počasnejšo vožnjo. Nadalje pritiska na gumb, znamenovan s črko 'N', in zrakoplov se spusti proti tlu. Tako padata počasi navzdol, dokler ne obstane nekaj korakov nad zemljo. Strong je položil obe noge na dvigalnice, ki so podeljevali zrakoplovu smer. Naravna ga proti drevesom in ga vodi zopet nazaj. Zrakoplov je odgovarjal vsemu pričakovanju in plaval ravno v odločeni smeri s hitrostjo pet milj. Obkrožil je okoli in okoli vse močvirje.

"Najbolje je," reče Strong za trenutek, "da naravnava zrakoplov proti sredini. Menim, da bo šlo vse gladko od rok."

"Poskusi!", meni Hangley. Usta mu je okroževal smeh in iz oči mu je sijal ponos in znakovna zavest. Strong obrne zrakoplov proti severu. Z ročnostjo, ki je pričala o veliki vaji, pritiska na gumb, kjer je bilo zapisano "navzgor". "Di" se strese in kmalu se dvigne nad zemljo. Zdelo se je, kot bi bil svet zavrt v temo in se vedno bolj oddaljeval. Kazalec na uri pred obema možema se je počasi vrtil.

"Dvatisoč", reče Strong, in položi svoj palec na drugi gumb, ki je zmanjšal hitrost dviganja. "Di" je plaval kot velik ponočni metulj. Strong se je od srea zasmejal.

"Živjoo!" zakliče, "old boy! Kako prijetno čutstvo me navdaja! Tiči smo danes ponoči, roparski tiči!"

"Se ne," odvrne Hangley in se sklone čez rob zrakoplova. V temini je lahko gledal na zemeljsko površino pod seboj.

"Do sedaj je vse dobro," zavrne ga Strong, "celo več, kot smo pričakovali. Videti hočemo, kaj imamo od najinega letalca se pričakovati. Zapomni si, ko bomo v prihodnosti naredila resničen zrakoplov, — ker sedanjí je le igrača — bova imela opraviti s čudnimi stvarmi. Dajva in poskusiva nekaj ter prestrašiva ljudi na zemlji. Navadno se vrši ponoči največ ulomov. Luna ne sveti dobro, veter prihaja iz vzhoda; počakajva, da se še nekoliko bolj stemni in prične padati dež."

Strong pokaže z roko proti vzhodu in Hangley opazi velik črn oblak. Tako sta plavalta skoro pol ure dvatisoč čevljev nad svojo hišo v zraku. Nad glavami so se vrtili veliki vijaki, vendar niso povzročali več šuma, kot mačka, kadar prede. Zrakoplov ni bil popolnoma miren, in svet pod obema družnima možema se je vrtil kot premikajoče slike v kinematografu. Daleč tam na vzhodu so se bliščale londonske luči kot daljni prirejski požar. Tupasem opazita posamezne, motne svetilke. Tako sta čakala na oblak, ki se je vedno bolj približeval, ter se konečno kakor prozorni zastor vstavil med zrakoplovom in zemljo. Ko je bil oblak popolnoma pod njima nad zemljo, utakne Strong lučice, ktero je pušil dosedaj, v žep ter sede na mizec za znamenja, da izvrši, kar je prej obljubil.

"In sedaj nad svet!" zakliče, "na rop in ulom!"

"Di" prične palogoma padati. Pado vedno hitreje, dokler konečno ne zmanjša padanja, ko obvisi v visočini sto čevljev nad gozdičkom. Strong obrne zrakoplov, ga vodi preko reke severno proti cerkvi sv. Nikolaja.

Zdolaj je vladala skrivnostna tišina, in nepredirna megla je zavila kot plaše vso okolico. Pod njima se pojavijo cerkveni stolp.

"In sedaj se prepričava," reče Strong, "kako se da voditi najin letalec, naša krasna "Di". In zrakoplov obrača proti zvonovom."

Ko prideta prav tik stolpa, sleče Strong svojo suknjo in vrže čez krov oklopnega zrakoplova.

"Le brez skrbi," zakliče Hangley, ki ga je začudeno ogledoval.

Z enim mahljajem se ustavi stroj zrakoplova, ki je sedaj tičal v eni vrsti s stolpom.

"Za Boga svetega, kaj vendar nameravaš!" zakliče Hangley. "Zvonce hočem odpeljati," odvrne Strong, "in ga postaviti pred najlepši nagrobni spomenik na pokopališču. Jutri ga bodejo našli na grobu in ves London ne bo govoril drugega kot od odpeljanem zvonu. Cerkev sv. Nikolaja postane središče skrivnostnih govorov, katerih ne bodo nikdar raztolmačili. Le pomisli, kako bi se midva čudila, če bi zvoncev kake cerkve, za katero bi se midva zanimala, ponoči neznani ulomileci vzeli iz stolpa in jih položili na streho, toda o ulomilecih ne bi bilo ne duha ne sledu!"

"Toda kakšen pomen ima vendar ta tvoja burka?" vpraša Hangley zategnjeno.

"Nikaka burka, ljubi prijatelj," odvrne Strong. "Samo skušnija je, kaj premore naša "Di", in kam sega najina predzgod. Če se nam posreči ta šala, lahko izvršiva tudi veliko težavnejše naloge, ki se nam bodo tudi posrečile. Prepričati se hočem, predno odideva danes ponoči nasproti večjim nevarnostim, kako se da voditi tvoj letalec."

Hangley, seveda začuden, gleda v temino proti Strongu, toda ne reče niti besedice. Strong pa stopi na stolpov balkon okoli zvonov in tiplje z rokami okoli. Šuma ni povzročal, le nekolikokrat je Hangley čul, da prižiga v stolpu žveplenke. Žveplenke so zopet ugasnile in nastala je smrtna tišina.

Mine nekaj minut, nakar se pojavi Strong. Previdno se sklone a telesom naprej; ves njegov obraz se je smejal.

"Sicer je le mali zvon," reče mirno, "toda večjega nisem mogel dvigniti."

Strong stopi nekoliko nazaj in vzdigne med nogami precej težak zvon na rob stolpa. Hangley pogleda zvon z milim izrazom dvoma. "Težak je," reče, "vijak bo moral močnejše delovati — toda bodi tudi ti hiter in ročen."

Strong stopi z eno nogo na zrakoplov dočim stoji z drugo na stolpu. Krila zrakoplova nekoliko glasneje zašumijo. Z velikanskim potegljajem, da so zapokale vse Strongove močne kosti, potegne mladi mož zvonec iz stolpa in ga postavi na zrakoplov. Sekundo pozneje sedi že na svojem prostoru in zrakoplov se jame polagoma bližati zemlji.

"In sedaj k drugi skušnji," reče Strong. "Letalec morava poskusiti kot se poskusi konja. Zvon postavim tam na oni cesti."

"Di" pada bolj in bolj dokler ne doseže označene poti. Strong pritiska na posebni gumb in izpod balona se razširi štirje železni podnožniki, ki se zapirajo v zemljo, da stoji zrakoplov trdno kot star kočijaški konj. Oba moža stopita iz zrakoplova in dvigneta težki zvon.

"Pot je ravno tako dobra kot drugi prostor," začne Strong, dočim postavljata zvon na pot med grobovi. "Izvrstno," reče

Strong. "Sedaj sem trdno prepričan, da se nama posreči vsaka namera. Prihodnja naloga bo seveda obširnejša in bo zahtevala tudi več previdnosti, vendar izjavljam, da se nama ne bo."

Podnožniki zrakoplova se dvignejo in skrijejo v spodnjem delu letalnega stroja, ki se dvigne zopet v zrak. Ostro se obrne nekoliko nazaj in čez streho drčita čez polje in ceste proti Feathers Inn. Tu obrne Strong na stran in jadra do 300 čevljev proti vzhodu. Le dva čevlja sta bila nad drevesi ter sta večkrat se le težko ognila višjim vejam. Ko gozd preneha, spusti Strong zrakoplov še bolj proti tlu in ga skrije med vejami drevesa, ki sta stala ob robu gošta.

"Tu", reče konečno, je Stepleton House, takozvani tuseulum Lady Stapleton. Povem ti le, ker si večni stanovalec svoje sobe in ne poznaš niti svojih bližnjih sosedov."

Hangley pokima.

(Dalje prihodnjič.)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle: Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Roitz in Frank Janesh.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Saffich.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zaletel.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: I. Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. D. Liković.

Chisholm, Minn.: K. Zgone.

Duluth, Minn.: Joseph Sharanbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, M. L. Kapseh in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashauk, Minn.: Geo Mauric.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč.

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Česařek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinič, Chas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolico: Fr. Hočevan.

Barbeton, O. in okolico: Alois Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolico: John Kunné 1935 E. 29th St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Burdine, Pa. in okolico: John Keržnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolico: A. Demšar.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Irwin, Pa. in okolico: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrešnja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignaz Magister, Frank Bambič in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papič.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Pernel.

Winterquartars, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starič.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

NAZNANILO.

Bojakom v Milwaukee, Wis., in okolici naznanjamo, da je

Mr. FRANK MEH

naš zastopnik, torej je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravovelnjavna potrdila. Bojakom ga toplo priporočamo.

Upravištvo Glasa Naroda.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekolik vrste izdelane in popravljani po najnižjih cenah, a del trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 14 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL

1017 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

Izšla je

Héna knjiga:

"VOJKA NA BALKANU".

Vred vsestranske želje naroči li smo več iztisov te knjige in j sedaj enaj. rojakom na raspo lago.

Knjiga "Vojaka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je o premijeno s 255 slikami, tikaj če se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med so vražniki. Sešitkom je pridelja tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti p 15c, vseh 13 sešitkov skupaj p stane s poštnino vred \$1.85. Na roča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St. New York City

Podpisani je tiskalnik in tiskar, ki ne deluje izredno in ne deluje kot tiskar. O tekni 8 dni popolnoma odpravim revmatizem, kosti, trganje po rokah, nogah in hrbtenici. Konec, opelje ne bole, ture, krate in kurja ošča, bradavice, potenje nog, zablina itd. odstranim v treh dneh. Moja zdravila so registrirana v Washingtonu, znamenje, da so čista in najbolj uspešna. Filije takoj po cenik! Pošljem za zastopi.

JAKOB WAHOT,

1602 E. 64th St. Cleveland, O.
N. B. Omen, ki bi rešil moja zdravila brez uspeha, plačam \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojcem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stariši ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasi nebroj le marsikdo zapazil ali samega sebe ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povpraševanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vpriporilo zanj kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

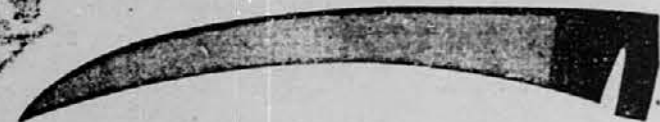
Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St. New York, N.Y.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

POZOR, SLOVENSKI FARMERJI!

Vsled občne zahteve smo tudi letos naročili večje število PRAVIH DOMAČIH

K R A N J S K I H K O S

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrjuje na kosilce z rinkami.

Cena 1 kose je 1.10.

Kdor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla; cena garnituri je \$1.00.

Pristne BERGAMO brusilne kamne po 30c. kos.

Dalje imamo tudi fine jeklene srpe po 50c.

Naročila je priložiti denar ali Postal Money Order.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., - : New York, N. Y.

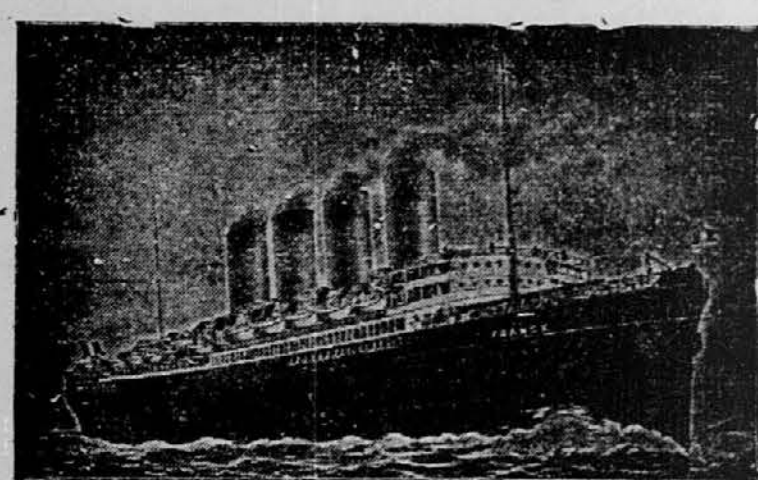
Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vikla "LA SAVOIE" na dva vikla "LA LORRAINE" na dva vikla "LA FRANCE" na štiri vikla

Expressni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Okeeshrough Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča številka 57 N. R.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone Canal 163

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebej priporočam slavim slovenskim društvom ob priliki kake veselice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vaskovrsno grocerijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošljim denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse prog. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trdiko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke, vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!